

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/36988/970

Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/28.4.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος "Φωτοβολταϊκά στη Στέγη"» (Β' 2903).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Τον ν. 4986/2022 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 204), και ιδίως το άρθρο 68 περί εξουσιοδοτικής διατάξεως για προγράμματα εγκατάστασης ηλιοθερμικών συστημάτων, φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης.
4. Τον ν. 4951/2022 «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 129), και ιδίως τα άρθρα 33 έως 38 περί ειδικών διατάξεων για τους εξαιρούμενους σταθμούς.
5. Τον ν. 4903/2022 «Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (Α' 46), και ιδίως την παρ. 2 του άρθρου 56, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 165 του ν. 5037/2023 (Α' 78).

6. Τον ν. 4414/2016 «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης -Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» (Α' 149), και ιδίως οι παρ. 3 περί επιτοκίου αναγωγής για φωτοβολταϊκές εγκατάστασης και 16 του άρθρου 3, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 109 του ν. 5037/2023 (Α' 78) περί ενίσχυσης των αυτοκαταναλωτών και ο Πίνακας 1 της παρ. 1 του άρθρου 4.

7. Τον ν. 3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 129), και ιδίως την παρ. 1 του άρθρου 14 και την παρ. 1 του άρθρου 14Α αυτού, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 63 και 64 του ν. 5037/2023 (Α' 78).

8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. 5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)], όπως τροποποιήθηκε με το κανονισμό 2023/1315 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει.

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα, όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. (ΕΕ) 2023/2391 της 4ης Οκτωβρίου 2023.

12. Τον Κανονισμό 2021/C 58/01 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

13. Την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328/82).

14. Την Ανακοίνωσή της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

15. Τον ν. 5037/2023 «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 78).

16. Το π.δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α' 114).

17. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

18. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

19. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών -

Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

20. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

21. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (Α' 160).

22. Την υπό στοιχεία Υ12/07-07-2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

23. Την υπ' αρ. 74104/5570/08-07-2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου» (Β' 4408).

24. Τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

25. Τον ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων» (Α' 129).

26. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

27. Τον ν. 4759/2020 «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις.» (Α' 245).

28. Τον ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).

29. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

30. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής Υλοποίησης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), και ειδικότερα τα άρθρα 20 και 77 αυτού.

31. Τον ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 179).

32. Τον ν. 3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (Α' 133).

33. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/159296/13.12.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Ένταξη του Έργου με τίτλο “Εξοικονομώ κατ’ οίκον - Κύκλοι 2021, 2022 (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150059)” στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/60323/13.04.2023 όμοια απόφαση.

34. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Υλοποίησης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

35. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0) απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Υλοποίησης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

36. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/ 19.02.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018» (Β' 759).

37. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74999/3024/ 06.08.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/19.02.2019 υπουργικής απόφασης «Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018» (Β' 759)» (Β' 3971).

38. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/121503/5016/ 17-12-2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «2η τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/19.02.2019 (Β' 759) υπουργικής απόφασης “Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006”, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018» (Β' 6287).

39. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/18393/686/ 20-02-2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «3η τροποποίηση της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/19.02.2019 (Β' 759) υπουργικής απόφασης “Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006”, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018» (Β' 239).

40. Την υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Α/Φ1/οικ. 187480/ 07.12.2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Μεθοδολογία υπολογισμού της ειδικής τιμής αγοράς τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης, κριτήρια και περιορισμοί χορήγησης της προσαύξησης ανάπτυξης ετοιμότητας συμμετοχής στην αγορά και διαδικασία χορήγησής της, καθώς και διαδικασία απομείωσης της λειτουργικής ενίσχυσης για τους σταθμούς που έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση κατ' εφαρμογή των άρθρων 3, 5 και 6 του ν. 4414/2016» (Β' 3955).

41. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/30971/1190/ 26.03.2020 «Προσθήκη νέων κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και καθορισμός των Τ.Α., επαναπροσδιορισμός των κατηγοριών σταθμών 11, 29 και 30 και τροποποίηση των Τ.Α. του Πίνακα 1 της

περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, σύμφωνα με τις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και τροποποίηση των τιμών του Επιτοκίου Αναγωγής των κατηγοριών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει» (Β' 1045).

42. Την υπό στοιχεία 36259/1757/Ε.103/2010 κοινή απόφαση «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» (Β' 1312).

43. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/02.09.2014 (Β' 2573)» (Β' 2857).

44. Τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 395/2017 απόφαση της ΡΑΕ (Β' 78).

45. Τον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 39/2014 απόφαση της ΡΑΕ (Β' 304).

46. Τον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832/2013).

47. Την από 5 Δεκεμβρίου 2023 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας (ST 15831/23).

48. Το από 1 Δεκεμβρίου 2023 Αναθεωρημένο Παράρτημα της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (ST 15831/23 ADD 1 REV 1).

49. Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).

50. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/114572/877/ 13.11.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Τροποποίηση (1η) της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/28.04.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών,

Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας “Προκήρυξη του Προγράμματος “Φωτοβολταϊκά στη Στέγη”” (Β’ 2903)» (Β’ 6400).

51. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/ 28.04.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος “Φωτοβολταϊκά στη Στέγη”» (Β’ 2903).

52. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/36497/920/ 04.04.2023 (ορθή επανάληψη 27.04.2023) εισήγηση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων, του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

53. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/108380/2622/2023 εισήγηση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων, του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

54. Την υπό στοιχεία ΓΝ 034/2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

55. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/35187/799 εισήγηση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

56. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ/49472 ΕΞ 2024/04.04.2024 σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

57. Το γεγονός ότι, σύμφωνα με την υπό σημείο 56 εισήγηση, από τις διατάξεις της παρούσας δε μεταβάλλεται ο συνολικός κρατικός προϋπολογισμός του Προγράμματος και κατά συνέπεια δεν προκαλείται περαιτέρω δημοσιονομική επιβάρυνση σε σχέση με αυτή που είχε προσδιορισθεί στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΠΔΑ/108380/2622/23.10.2023 εισήγηση της προϊσταμένης ΓΔΟΥ ΥΠΕΝ.

58. Την ανάγκη αντικατάστασης της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/28.04.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος “Φωτοβολταϊκά στη Στέγη”» (Β’ 2903), με σκοπό την προσαρμογή αυτής εξαιτίας της προσθήκης διακριτού Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» το οποίο θα αφορά αποκλειστικά αγρότες (επαγγελματίες αγρότες ή αγρότες ειδικού καθεστώτος) και θα καλύπτει την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού για

αυτοκατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών καθώς και την αλλαγή των καταληκτικών προθεσμιών υποβολής αιτήσεων στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη». Προς αυτόν τον σκοπό, κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση του Οδηγού με σκοπό να διαφοροποιηθούν οι καταληκτικές προθεσμίες υποβολής αιτήσεων για τους Ωφελούμενους του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», και να συμπεριληφθούν ειδικές προβλέψεις για την διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης, κατάταξης και έγκρισης των αιτήσεων προς επιχορήγηση, τον τρόπο εφαρμογής του συμψηφισμού των καταναλώσεων από φωτοβολταϊκό σταθμό βάσει της εγκατεστημένης ισχύος αυτού, τις υποχρεώσεις που τίθενται στους Ωφελούμενους, και την διαδικασία πιστοποίησης και καταβολής της επιχορήγησης.

Τα Προγράμματα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη» και «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ειδικότερα από το ΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΣΑΤΑ 075) και υλοποιούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που περιγράφονται στην παρούσα.

Το αντικείμενο της Πρόσκλησης περιλαμβάνεται στο υποέργο 15 της δράσης: «16872» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με βάση την απόφαση υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 159296/13.12.2021, με θέμα «Ένταξη του Έργου με τίτλο "Έξοικονομώ κατ' οίκον - Κύκλοι 2021, 2022" (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150059)» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», αποφασίζουμε:

Αντικαθιστούμε την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/ 47129/720/28.4.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος "Φωτοβολταϊκά στη Στέγη"» (Β' 2903) σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν. 4986/2022, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και Στόχος των Προγραμμάτων

Το Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη στέγη» επιχορηγεί τα νοικοκυριά και τους αγρότες για την εγκατάσταση Φ/Β συστημάτων με ή χωρίς σύστημα αποθήκευσης για αυτοκατανάλωση ενέργειας και το Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» επιχορηγεί τους αγρότες για την εγκατάσταση Φ/Β συστημάτων για αυτοκατανάλωση ενέργειας.

Τα Προγράμματα αφορούν σε όλη την Επικράτεια και αναμένεται να έχουν σημαντικά οφέλη, τόσο για τους δικαιούχους όσο και συνολικά για την εθνική οικονομία.

Στρατηγική επιδίωξη αποτελεί οι ενεργειακοί και κλιματικοί στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ να συμβάλλουν καθοριστικά στην απαραίτητη ενεργειακή μετάβαση με τον πιο οικονομικά ανταγωνιστικό τρόπο για την εθνική οικονομία, να επιτύχουν τη δραστική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μέσα από ολοκληρωμένα και συνεκτικά προγράμματα μέτρων και πολιτικών.

Δεδομένου ότι τα κτίρια ευθύνονται σήμερα για το 40% περίπου της κατανάλωσης ενέργειας, η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων απαιτεί την αυξημένη χρήση ενεργειακά αποδοτικών και χαμηλών εκπομπών συστημάτων θέρμανσης, αλλά και την ανακαίνιση ή κατασκευή πιο έξυπνων κτιρίων, με βελτιωμένα υλικά, σε πλήρη συμφωνία με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, με παράλληλη χρήση τεχνολογιών ΑΠΕ για την κάλυψη των αναγκών θέρμανσης και ψύξης, συστημάτων διεσπαρμένης παραγωγής, μέσω σχημάτων αυτοκατανάλωσης για την κάλυψη των κτιριακών αναγκών για ηλεκτρική ενέργεια και ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και συστημάτων αποθήκευσης, μέσω και της ενίσχυσης του ρόλου των καταναλωτών.

Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της χώρας αποτελεί βασική προτεραιότητα του Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού, διευκολύνοντας την οικονομικά αποδοτική μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και ταυτόχρονα στοχεύοντας σε υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές κτιριακό απόθεμα έως το 2050.

Όσον αφορά τον αγροτικό τομέα, στη βάση των μέτρων και πολιτικών που προβλέπει το ΕΣΕΚ, αξιοποιείται το υψηλό δυναμικό συνεισφέροντας στην μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην προώθηση των ΑΠΕ και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Τα Προγράμματα στοχεύουν στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών για αυτοκατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, με δυνατότητα συνδυασμού και με συστήματα ηλεκτρικών συσσωρευτών (μπαταρίες) ως προς το σκέλος του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη στέγη», τα οποία συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην επιδίωξη το κτιριακό απόθεμα να πλησιάσει το 2050 προδιαγραφές σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και στην επίτευξη χαμηλότερου κόστους διαβίωσης.

Άρθρο 2

Προϋπολογισμός Προγραμμάτων

Ο προϋπολογισμός των Προγραμμάτων σε ό,τι αφορά τη Δημόσια Δαπάνη για την επιχορήγηση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ανέρχεται στο ποσό των 238.000.000 €.

Η κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα ανά Πρόγραμμα και κατηγορία Ωφελούμενων ως εξής:

Πίνακας 1: Κατανομή Προϋπολογισμού

Πρόγραμμα«Φωτοβολταϊκά στηΣτέγη»			
σ ο" σ	Ωφελούμενοι	Δράση	Προϋπολογισμός(€)
A	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ευάλωτα Νοικοκυριά)	Εγκατάσταση ΦΒσταθμού μεσύστημα αποθήκευσης	45.000.000€
B	Οικιακές εγκαταστάσεις (ΑτομικόΕισόδημα <=20.000€ ήΟικογενειακό Εισόδημα <=40.000€)	Εγκατάσταση ΦΒσταθμού μεσύστημα αποθήκευσης	100.000.000€
Γ	Οικιακές εγκαταστάσεις (ΑτομικόΕισόδημα >20.000€ ήΟικογενειακό Εισόδημα >40.000€)	Εγκατάσταση ΦΒσταθμού μεσύστημα αποθήκευσης	57.500.000€
Δ	Αγρότες	Εγκατάσταση ΦΒσταθμού μεήχωρίς σύστημα αποθήκευσης	5.500.000€
Πρόγραμμα«Φωτοβολταϊκά στοχωράφι»			

	Ωφελούμενοι	Δράση	Προϋπολογισμός(€)
	Αγρότες	Εγκατάσταση ΦΒσταθμού	30.000.000€
Συνολικός Προϋπολογισμός			238.000.000€

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Πρόγραμμα

«Φωτοβολταϊκά στην Στέγη»

Άρθρο 3

Κατηγορίες Ωφελούμενων -

Συμμετοχή στο Πρόγραμμα

- 1.** Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν φυσικά πρόσωπα (νοικοκυριά) και αγρότες (επαγγελματίες αγρότες ή αγρότες ειδικού καθεστώτος) που κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα έχουν συνάψει σχετική Σύμβαση Σύνδεσης για το Φ/Β σταθμό και το σύστημα αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται), με τον ΔΕΔΔΗΕ.
- 2.** Προϋπόθεση και όρος για την ένταξη του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται) στο Πρόγραμμα είναι η μη ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης για το ίδιο σύστημα (φωτοβολταϊκό σταθμό με ή χωρίς σύστημα αποθήκευσης) από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα χρηματοδότησης
- 3.** Για τις κατηγορίες Α, Β και Γ, ο φωτοβολταϊκός σταθμός απαραίτητα θα πρέπει να συνδυάζεται με σύστημα αποθήκευσης (μπαταρία), ενώ οι Ωφελούμενοι της Κατηγορίας Δ (Αγρότες) μπορούν να επιλέξουν αν ο φωτοβολταϊκός σταθμός θα συνδυάζεται με σύστημα αποθήκευσης ή όχι.
- 4.** Σε περίπτωση Σύμβασης Σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό χωρίς την ύπαρξη μπαταρίας, για να υποβληθεί αίτηση στο Πρόγραμμα για τις κατηγορίες Α, Β και Γ θα πρέπει προηγουμένως η Σύμβαση Σύνδεσης να τροποποιηθεί σχετικώς για να συμπεριληφθεί το απαιτούμενο σύστημα αποθήκευσης.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις υποβολής αίτησης

1. Για την υπαγωγή κάθε αίτησης λαμβάνεται υπόψη η παροχή κατανάλωσης του ενδιαφερομένου η οποία αναγράφεται και στην Σύμβαση Σύνδεσης που έχει συναφθεί μεταξύ του αιτούντος και του ΔΕΔΔΗΕ.

2. Αίτηση υποβάλλεται από το φυσικό πρόσωπο (νοικοκυριά) ή τον αγρότη που αποτυπώνεται ως αντισυμβαλλόμενος του ΔΕΔΔΗΕ στην Σύμβαση Σύνδεσης, η οποία έχει συναφθεί με τον ΔΕΔΔΗΕ για την ανάπτυξη του εν λόγω φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης.

3. Για να υποβάλλει αίτηση ένας Ωφελούμενος θα πρέπει να διαθέτει υποχρεωτικά Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, και έγκυρους κωδικούς πρόσβασης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, μέσω των οποίων γίνεται η ταυτοποίησή του, καθώς και:

α) στην περίπτωση των φυσικών προσώπων (νοικοκυριά) για τις κατηγορίες Β και Γ (εξαιρείται η κατηγορία Α), το φυσικό πρόσωπο να έχει υποβάλει κατά το φορολογικό έτος 2021 δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1), είτε ως ΥΠΟΧΡΕΟΣ ατομικής ή κοινής δήλωσης, είτε εμμέσως ως «ΣΥΖΥΓΟΣ/ΜΣΣ¹» σε περίπτωση κοινής δήλωσης. Η σχετική δήλωση θα πρέπει να έχει εκκαθαριστεί.

β) Στη περίπτωση των αγροτών για την κατηγορία Δ, να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

4. Ειδικότερα ως προς τους επιλέξιμους Ωφελούμενους του Προγράμματος διευκρινίζονται τα κάτωθι:

α) Επιλέξιμοι Ωφελούμενοι στην κατηγορία Α (Ευάλωτα Νοικοκυριά), είναι οι δικαιούχοι κοινωνικού οικιακού τιμολογίου, κατά την υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με το Μητρώο Ευάλωτων Πελατών που τηρεί ο ΔΕΔΔΗΕ.

β) Επιλέξιμοι Ωφελούμενοι στην κατηγορία Δ (Αγρότες) είναι αποκλειστικά οι επαγγελματίες αγρότες και οι αγρότες ειδικού καθεστώτος, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

---

¹ ΜΣΣ: Μέλος Συμφώνου Συμβίωσης

- γ) Δεν είναι επιλέξιμοι Ωφελούμενοι οι οποίοι είχαν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος κατά το έτος αναφοράς (2021) ως κάτοικοι εξωτερικού.
- δ) Δεν είναι επιλέξιμοι Ωφελούμενοι οι οποίοι κατά το έτος αναφοράς (2021) υπέβαλαν κοινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος (συγκεκριμένα ως Υπόχρεος και Σύζυγος/ΜΣΣ), εφόσον το έτερο μέλος ή εξαρτώμενο τέκνο της δήλωσης ήταν κατά το ως άνω έτος αναφοράς (2021) κάτοικος εξωτερικού.
- ε) Εξαρτώμενα μέλη που δεν υποβάλουν αυτοτελώς δήλωση (δηλ. δεν είναι υπόχρεοι σε δική τους ατομική δήλωση) δεν δύναται να υποβάλλουν αίτηση για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

5. Στο πλαίσιο υποβολής της αίτησης επισημαίνεται ότι:

- α) Κάθε Φυσικό Πρόσωπο (νοικοκυριά) δύναται να υποβάλλει μία και μόνο αίτηση που αφορά μία και μόνο κατοικία, για την οποία συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - αα) Αποτελεί την κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία του αιτούντος (ιδιόκτητη, μισθωμένη ή παραχωρημένη).
  - αβ) Διαθέτει ενεργή, οικιακή παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, μέσω της οποίας πραγματοποιείται η ταυτοποίηση της κατοικίας του αιτούντος.
  - β) Για την κατηγορία Α (Ευάλωτα Νοικοκυριά), ο αιτών μπορεί να υποβάλλει αίτηση αποκλειστικά για τη παροχή για την οποία έχει δηλώσει και δικαιούται το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο. Σε περίπτωση που ο αιτών επιθυμεί για διαφορετική παροχή, δεν εμπίπτει στην κατηγορία Α (Ευάλωτα Νοικοκυριά) αλλά στην κατηγορία Β ή Γ.
  - γ) Για την κατηγορία Δ (Αγρότες), ο αιτών δύναται να υποβάλλει και παραπάνω από μία αιτήσεις που αντιστοιχούν η κάθε μία σε μία ενεργή παροχή ρεύματος αγροτικής χρήσης σύμφωνα με το Μητρώο που τηρεί ο ΔΕΔΔΗΕ, μέσω της οποίας πραγματοποιείται και η ταυτοποίηση του αιτούντος.
  - δ) Σε περίπτωση υποβολής αίτησης για αγροτική παροχή ή αγροτικές παροχές, επιτρέπεται ο αιτών (αγρότης) να υποβάλλει αίτηση και για τη κατοικία του σύμφωνα και με την περ. α) της παρούσας παραγράφου.
  - ε) Δεν είναι δυνατή η υποβολή άνω της μίας αίτησης για την ίδια κατοικία ή παροχή ρεύματος.

- στ) Σε περίπτωση απόρριψης ή ακύρωσης της αίτησης από τον ίδιο τον αιτούντα με την επιφύλαξη της περ. ζ), επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι στην εν λόγω κατηγορία.
- ζ) Δεν επιτρέπεται η ακύρωση αίτησης από τον ίδιο αιτούντα πάνω από δύο (2) φορές.

Οι Ωφελούμενοι υποχρεούνται να βεβαιώνουν και να διασφαλίζουν την ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλουν.

6. Το δικαίωμα συμμετοχής υποβληθείσας αίτησης χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα δεν μεταβιβάζεται. Μεταβίβαση του δικαιώματος δίνεται μόνο στην αναγκαστική περίπτωση αποβίωσης του Ωφελουμένου. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα μεταβίβασης της αίτησης χρηματοδότησης θεμελιώνεται με την έγκριση της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 11. Μετά τις νόμιμες διαδικασίες περί κληρονομικής διαδοχής, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις έναντι του προγράμματος θα μεταβιβάζονται σε νόμιμο κληρονόμο και ο οποίος θα δηλώνεται ως διάδοχος της αίτησης στο Πρόγραμμα. Ο διάδοχος δύναται να είναι ταυτόχρονα και Ωφελούμενος για άλλη παροχή καταπόνησης στο τρέχον Πρόγραμμα. Ο διάδοχος με την αποδοχή του ορισμού του ως νέος Ωφελούμενος οφείλει να αποδέχεται όλες τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το Πρόγραμμα. Με την επιφύλαξη της καταληκτικής ημερομηνίας του προγράμματος του άρθρου 12, το χρονικό διάστημα από τη δήλωση αποβίωσης και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαδοχής εξαιρείται από τις τυχόν προθεσμίες του έργου.

Άρθρο 5

Απαιτήσεις - προδιαγραφές Προγράμματος

1. Το Πρόγραμμα αφορά σε Φωτοβολταϊκά συστήματα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με ή χωρίς έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Δίκτυο σε συνδυασμό και με σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία εγκαθίστανται από αυτοκαταναλωτές για ενεργειακό συμψηφισμό σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει, επί κτιρίων (στο δώμα ή τη στέγη κτιρίου, συμπεριλαμβανόμενων των στεγάστρων βεραντών/εξώστη, πέργκολων, προσόψεων και σκιάστρων, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 16 και 19 του ν. 4067/2012, όπως ισχύει, καθώς και βοηθητικών χώρων του κτιρίου, όπως αποθήκες και χώροι στάθμευσης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 96 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου) ή επί εδάφους.

2. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων θα γίνεται σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382 (Β' 759/2019) όπως ισχύει, και θα είναι είτε σταθερά συστήματα έδρασης, είτε συστήματα ηλιακής ιχνηλάτησης επί εδάφους.

3. Για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να τηρούνται τα κάτωθι:

α) ο

Ωφελούμενος έχει τη κυριότητα ή τη νόμιμη χρήση του χώρου εγκατάστασης. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σε κοινόχρηστο ή κοινόκτητο χώρο, τηρουμένων των διατάξεων του Αστικού Κώδικα και του εκάστοτε Κανονισμού της πολυκατοικίας,

β) η εγκατάσταση θα πρέπει να είναι νόμιμη σύμφωνα και με τους σχετικούς πολεοδομικούς κανόνες,

γ) το κτίριο ή το ακίνητο που θα εγκατασταθούν θα πρέπει να υφίσταται νόμιμα. Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο κτίριο ή το ακίνητο, η αρχική δήλωση υπαγωγής σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών θα πρέπει να έχει γίνει πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα, δ) η εγκατάσταση του συστήματος αποθήκευσης θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα εθνικά και διεθνή αντίστοιχα πρότυπα και κανόνες.

4. Η μέγιστη επιλέξιμη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανά εγκατάσταση στο πλαίσιο του Προγράμματος που θα χρηματοδοτείται ορίζεται στα 10,8kW.

5. Το σύστημα αποθήκευσης έχει κατ' ελάχιστο εγκατεστημένη χωρητικότητα ίση με την εγκατεστημένη ισχύ παραγωγής του φωτοβολταϊκού σταθμού για μία ώρα. Η μέγιστη επιλέξιμη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης ανά εγκατάσταση στο πλαίσιο του Προγράμματος ορίζεται στις 10,8kWh.

6. Η διαχείριση των συστημάτων αποθήκευσης (μπαταρίες) αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της ιδιοκατανάλωσης της παραγόμενης από τον Φ/Β σταθμό ενέργειας.

Κατά τη λειτουργία του συστήματος (Φ/Β με μπαταρία) η παραγόμενη από τον Φ/Β σταθμό ενέργεια διοχετεύεται πρωταρχικά στις καταναλώσεις του ωφελούμενου. Τυχόν περίσσεια παραγωγής διοχετεύεται κατά προτεραιότητα

στο σύστημα αποθήκευσης έως την πλήρωση αυτού και δευτερευόντως, μπορεί η διαθέσιμη ενέργεια του Φ/Β να εγχέεται στο Δίκτυο.

Σε περιόδους που η παραγόμενη από τον Φ/Β σταθμό ενέργεια δεν επαρκεί για την κάλυψη των καταναλώσεων του Ωφελούμενου, αυτές καλύπτονται πρωταρχικά με εκφόρτιση του συστήματος αποθήκευσης και δευτερευόντως με απορρόφηση ενέργειας από το Δίκτυο.

Η ικανοποίηση των ανωτέρω λειτουργικών απαιτήσεων διασφαλίζεται από το σύστημα ελέγχου της διάταξης Φ/Β σταθμού - μπαταρίας κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη από την θέση του σταθμού σε λειτουργία.

Άρθρο 6

Είδος και ύψος επιχορήγησης

Μέσω του Προγράμματος επιχορηγείται ποσοστό (%) της δαπάνης του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης, με την επιφύλαξη των ανώτατων ποσών επιχορήγησης για το φωτοβολταϊκό σταθμό και το σύστημα αποθήκευσης, όπως αυτά καθορίζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 2: Ποσοστά Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού και μπαταρίας

Ο 'ο. Ο cr ο	Ωφελούμενοι	Ποσοστό Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού (%)		Ποσοστό Μπαταρίας (%) Επιχορήγησης	
		Ισχύς ≤ 5kWp	5kWp <Ισχύς ≤10,8kWp	Χωρητικότητα α ≤ 5kWh	5kWh < Χωρητικότητα α ≤ 10,8kWh
A	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ευάλωτα Νοικοκυριά)	65%	60%	100%	100%
B	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ατομικό Εισόδημα ≤ 20,000 € ή	35%	25%	100%	100%

	Οικογενειακό Εισόδημα $\leq$ 40.000 €)				
Γ	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ατομικό Εισόδημα $>20,000$ € ή Οικογενειακό Εισόδημα $>$ 40.000 €)	30%	20%	90%	90%
Δ	Αγρότες	40%	40%	90%	90%

Πίνακας 3: Ανώτατα Ποσά Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού και μπαταρίας

Ό	Ωφελούμενοι	Ανώτατο Ποσό Επιχορήγησης σταθμού (€/kW)		Ανώτατο Ποσό Επιχορήγησης Μπαταρίας (€/kWh)	
		Ισχύς $\leq$ 5kWp	5kWp $<$ Ισχύς $\leq$ 10,8kWp	Χωρητικότητα $\leq$ 5kWh	5kWh $<$ Χωρητικότητα $\leq$ 10,8kWh
A	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ευάλωτα Νοικοκυριά)	1.200€/kWp	830€/kWp	890€/kWh	820€/kWh
B	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ατομικό Εισόδημα $\leq$ 20,000 € ή Οικογενειακό Εισόδημα $\leq$ 40.000 €)	650€/kWp	350€/kWp	890€/kWh	820€/kWh
Γ	Οικιακές εγκαταστάσεις (Ατομικό	560€/kWp	280€/kWp	800€/kWh	750€/kWh

	Εισόδημα > 20,000 € ή Οικογενειακό Εισόδημα > 40.000 €)				
Δ	Αγρότες	450€/kWp	450€/kWp	600€/kWh	600€/kWh

Σε περίπτωση κατά την οποία ο αιτών εμπίπτει σε κατηγορία ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε βαθμό τουλάχιστον 67%, ή σε μονογονεϊκή οικογένεια ή σε τρίτεκνη οικογένεια ή σε πολύτεκνη οικογένεια, τα ως άνω ποσοστά και τα ανώτατα μέγιστα ποσά επιχορήγησης κάθε κατηγορίας αυξάνονται κατά 10%, ανεξαρτήτως αν εμπίπτει σε μία ή περισσότερες κατηγορίες από αυτές. Σε κάθε περίπτωση τα ποσοστά επιχορήγησης δεν μπορούν να ξεπεράσουν το συνολικό (100%) κόστος του Φ/Β σταθμού ή του συστήματος αποθήκευσης (μπαταρία). Ειδικά για την κατηγορία ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), η αύξηση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται επιπλέον για τον/την σύζυγο ή για τα εξαρτώμενα τέκνα αυτού.

Τα ανωτέρω ποσά και ποσοστά των πινάκων 2 και 3 δεν εφαρμόζονται κλιμακωτά όσον αφορά την ισχύ των ΦΒ σταθμών και της χωρητικότητας μπαταρίας αλλά ανάλογα με την κατηγορία που εμπίπτει ο σταθμός και η μπαταρία αντίστοιχα λαμβάνεται υπόψη το σχετικό ποσό και ποσοστό.

Στα ανωτέρω ποσά για τις Κατηγορίες Α, Β και Γ περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ (24%), που αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα. Εάν οι ανάδοχοι/προμηθευτές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε τα ανώτατα ποσά επιχορήγησης και τα αναλογούντα ποσά επιχορήγησης, θα διαμορφώνονται με βάση την καθαρή αξία πλέον του αναλογούντος ποσοστού (%) ΦΠΑ. Ως βάση υπολογισμού της επιχορήγησης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ (24%). Όσον αφορά τη Κατηγορία Δ (Αγρότες), στα ανωτέρω ποσά δεν περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ (24%), ο οποίος δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα.

Άρθρο 7

Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες του παρόντος Προγράμματος είναι οι εξής:

- α) Προμήθεια και εγκατάσταση Φ/Β πλαισίων, αντιστροφέα, καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κ.λπ.).
- β) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος βάσεων.
- γ) Προμήθεια και εγκατάσταση μετρητή Φ/Β.
- δ) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κ.λπ.).
- ε) Αμοιβή για μελέτη - διαστασιολόγηση του συστήματος (Φωτοβολταϊκού και μπαταρία) και εργασίες εγκατάστασης αυτού.

2. Στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος, οι δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον:

- α) είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου,
- β) πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου,
- γ) είναι νόμιμες και κανονικές,
- δ) τεκμηριώνονται σύμφωνα, από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και παραστατικά, όπως αυτά, προβλέπονται από την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και λογιστικοποιούνται κατάλληλα.

3. Ειδικά επισημαίνεται ότι:

- α) ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη (εκτός της κατηγορίας Δ - Αγρότες),
- β) στις ενοικιαζόμενες/δωρεάν παραχωρούμενες κατοικίες εφαρμόζεται το σύνολο των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), όπου καθορίζονται τα όρια σώρευσης (300.000 €) σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών. Πιο συγκεκριμένα, η περίοδος που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ανώτατου επιτρεπτού ποσού των χορηγηθεισών ενισχύσεων βασίζεται στην ακριβή ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και καλύπτει ακριβώς τα τρία προηγούμενα έτη, έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της. Απαιτείται από τον Ωφελούμενο (πλήρη κύριο, επικαρπωτή) δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό de minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει καθώς και προσκόμιση αντίστοιχων δηλώσεων των λοιπών συνιδιοκτητών,
- γ) ως προς τους δικαιούχους αγρότες εφαρμόζεται το σύνολο των διατάξεων του Κανονισμού 1408/2013 της Επιτροπής ΕΕ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπου μεταξύ άλλων καθορίζεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των

20.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών (άρθρο 3, παρ. 2 Καν. 1408/2013). Απαιτείται από τον ωφελούμενο αγρότη δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό de minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

- δ) εφόσον οι δαπάνες υπερβαίνουν τα μέγιστα ποσά επιχορήγησης, η επιπλέον δαπάνη θα καλύπτεται με ίδια συμμετοχή,
- ε) σε κάθε περίπτωση δεν θα πρέπει να έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός, πριν την υποβολή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 8

Διαδικασίες εφαρμογής του Προγράμματος

- 1.** Η διαδικασία εγκατάστασης του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται) από αυτοκαταναλωτές με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού υλοποιείται κατ' εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης με στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/ 15084/382 (Β' 759/2019) ως ισχύει.
- 2.** Ο έλεγχος των τεχνικών κριτηρίων σύνδεσης του σταθμού, η αξιολόγηση του αιτήματος σύνδεσης και η σύναψη σύμβασης σύνδεσης προηγούνται της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα.
- 3.** Η αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα προηγείται της σύνδεσης - ενεργοποίησης του σταθμού.
- 4.** Η εγκατάσταση του σταθμού και η σύναψη Σύμβασης Συμψηφισμού δύναται να εξελίσσεται παράλληλα με την αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα.
- 5.** Οι χρονικές προθεσμίες εγκατάστασης του σταθμού καθορίζονται στη Σύμβαση Σύνδεσης που έχει συνάψει ο αιτών Αυτοκαταναλωτής με το ΔΕΔΔΗΕ. Σε κάθε περίπτωση στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι σταθμοί θα πρέπει να έχουν ενεργοποιηθεί μέχρι τις 30.06.2025.
- 6.** Ισχύουν οι προϋποθέσεις του Καν. 2831/2023 της Επιτροπής και του Καν. 1408/2013 για τους δικαιούχους που δραστηριοποιούνται σε τομείς εκτός πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και στην γεωργική παραγωγή αντίστοιχα.

Άρθρο 9

Έναρξη επιλεξιμότητας

Επιλέξιμα είναι όλα τα έργα και οι σχετικές τους δαπάνες ανεξαρτήτως ημερομηνίας σύναψης της Σύμβασης Σύνδεσης και έκδοσης των παραστατικών του άρθρου 13, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 8 της παρούσας, ήτοι ότι δεν θα πρέπει να έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός πριν την υποβολή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 10

Υποβολή αίτησης επιχορήγησης

1. Οι υποψήφιοι Ωφελούμενοι που επιθυμούν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης αποκλειστικά μέσω κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΔΕΔΔΗΕ μέσω της διαδικτυακής πύλης <https://pvstegi.gov.gr>.

2. Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται υποχρεωτικά η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του αιτούντος με τη χρήση των προσωπικών κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184), όπως ισχύει.

3. Μετά την αυθεντικοποίησή του, ο αιτών δημιουργεί την αίτηση και κατόπιν υποβάλλει την αίτηση συμπληρώνοντας:

- α) τον 11-ψήφιο αριθμό παροχής ηλεκτρικού ρεύματος με την οποία θα συνδεθεί ο φωτοβολταϊκός σταθμός με σύστημα αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται),
  - β) την ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται),
  - γ) την χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται σύστημα αποθήκευσης), η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 50kWh,
  - δ) την κατηγορία στην οποία εμπίπτει και για την οποία επιθυμεί επιχορήγηση, καθώς και αν εμπίπτει σε κατηγορία ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε βαθμό τουλάχιστον 67%, ή σε μονογονεϊκή οικογένεια ή σε τρίτεκνη οικογένεια ή σε πολύτεκνη οικογένεια,
  - ε) το ατομικό ή οικογενειακό εισόδημά του. Δεν απαιτείται για τους επιλέξιμους στην κατηγορία Α (Ευάλωτα Νοικοκυριά) και την κατηγορία Δ (Αγρότες),
- στ) τη σύμβαση σύνδεσης την οποία έχει ήδη συνάψει ο αιτών με τον ΔΕΔΔΗΕ,

- ζ) ένα μοναδικό λογαριασμό ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (mail) που θα πιστοποιηθεί μέσω αποστολής κωδικού μίας χρήσης, και ο οποίος θα χρησιμοποιείται για κάθε σχετική επικοινωνία με τον ωφελούμενο,
- η) την ημερομηνία γέννησης του αιτούντα,
- θ) την Απόφαση Γενικής Συνέλευσης Συνιδιοκτητών Πολυκατοικίας, σε περίπτωση που ο αιτών πρόκειται να εγκαταστήσει το σύστημα σε κοινόκτητο ή κοινόχρηστο χώρο,
- ι) εκκαθαριστικό σημείωμα φορολογίας εισοδήματος ωφελούμενου ή συζύγου και μελών οικογένειας σε περίπτωση προστατευόμενων μελών (σε περίπτωση χωριστών δηλώσεων). Το εν λόγω δικαιολογητικό δεν απαιτείται για τους επιλέξιμους στην κατηγορία Α (Ευάλωτα Νοικοκυριά) και την κατηγορία Δ (Αγρότες),
- ια) υπεύθυνη δήλωση Deminimis σε περίπτωση μισθωμένης ή δωρεάν παραχωρούμενης κατοικίας από τον Ωφελούμενο και από τους συγκύριους (Παράρτημα Ι) ή υπεύθυνη δήλωση Deminimis για την κατηγορία Δ - Αγρότες (Παράρτημα ΙΙ),
- ιβ) βεβαίωση επαγγελματία αγρότη ή αποδεικτικό εγγραφής ως αγρότη ειδικού καθεστώτος, για τους επιλέξιμους στην κατηγορία Δ (Αγρότες),
- ιγ) Δήλωση Στοιχείων Πραγματικών Δικαιούχων (Παράρτημα ΙΙΙ), για τους επιλέξιμους στην κατηγορία Δ (Αγρότες), συνοδευόμενη από σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (άρθρο 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139),
- ιδ) γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας, που εκδίδεται από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ή έγγραφο κατά περίπτωση από υγειονομική επιτροπή πιστοποίησης/γνωμάτευσης αναπηρίας ή άλλη αρμόδια αρχή, η οποία κατά το νόμο εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της, σε περίπτωση κατηγορίας ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε βαθμό τουλάχιστον 67%,
- ιε) δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1), σε περίπτωση κατηγορίας ΑμεΑ, μονογονεϊκής οικογένειας ή τρίτεκνης οικογένειας,
- ιστ) Πιστοποιητικό Πολυτεχνικής Ιδιότητας με ψηφιακή υπογραφή της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ), σε περίπτωση πολύτεκνης οικογένειας

4. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει τη θέση:

i. υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) ως προς τα δηλωθέντα στοιχεία, καθώς και

ii. αίτησης και συναίνεσης για την άντληση, διαβίβαση και διασταύρωση στοιχείων του Αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του με τα στοιχεία άλλων υπηρεσιών και ηλεκτρονικών μητρώων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Για το σκοπό αυτό, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης θα προηγείται γνωστοποίηση και ρητή αποδοχή όλων των όρων και προϋποθέσεων από την πλευρά του ωφελούμενου, ενώ δεν παρέχεται δυνατότητα διόρθωσης υποβληθεισών αιτήσεων.

5. Στο πλαίσιο του Προγράμματος θα αξιοποιηθούν -κατά περίπτωση- ακόλουθες διαδικτυακές υπηρεσίες:

α) Διαδικτυακή Υπηρεσία Αυθεντικοποίησης χρηστών με τη χρήση διαπιστευτηρίων (κωδικών) TAXISnet, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

β) Διαδικτυακή Υπηρεσία στοιχείων παροχών ηλεκτρικού ρεύματος του ΔΕΔΔΗΕ, από την οποία αντλούνται και διασταυρώνονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

i. ο αριθμός παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στην οποία θα εγκατασταθεί ο σταθμός,

ii. η διεύθυνση στην οποία αντιστοιχεί ο παραπάνω αριθμός παροχής,

iii. χαρακτηριστικά της παροχής

Οι ως άνω επεξεργασίες δεδομένων διενεργούνται από το ΔΕΔΔΗΕ και το ΚΕΔ ως απαραίτητες για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης (άρθρο 6, παρ. 1β ΓΚΠΔ) και για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον που έχει ανατεθεί στο ΔΕΔΔΗΕ (άρθρο 6, παρ. 1ε ΓΚΠΔ), όπου ως δημόσιο συμφέρον νοείται η σωστή ασφαλής, αποδοτική και εύρυθμη αξιόπιστη λειτουργία του δικτύου ΕΔΔΗΕ.

Κατά την υποβολή μίας αίτησης γίνεται άντληση και διασταύρωση στοιχείων μέσω των ανωτέρω διαδικτυακών υπηρεσιών.

Εφόσον:

- α) είτε δεν είναι δυνατή η διασταύρωση - επιβεβαίωση των απαιτούμενων στοιχείων για την αξιολόγηση μίας αίτησης,
- β) είτε από τα στοιχεία που αντλούνται επιβεβαιώνεται η μη επιλεξιμότητα της αίτησης, η αίτηση δε δύναται να υποβληθεί επιτυχώς και να προωθηθεί προς αξιολόγηση.

6. Στην περίπτωση που εξαντληθεί η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη ή παρέλθει η καταληκτική προθεσμία υποβολής αιτήσεων όπως ορίζεται στο άρθρο 12, δεν είναι δυνατή η υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 11

Έλεγχος πληρότητας και έγκριση αιτήσεων χρηματοδότησης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης, ο ΔΕΔΔΗΕ διενεργεί αυτοματοποιημένο έλεγχο των δικαιολογητικών που προσκόμισε ο αιτών ως προς την πληρότητά τους και ακολούθως εφόσον πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής, ενημερώνει τον αιτούντα μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και με κατάλληλο μήνυμα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εάν είναι κατ' αρχήν επιλέξιμος ή μη για επιχορήγηση.

Σε περίπτωση που κριθεί καταρχήν επιλέξιμος, δεσμεύεται ταυτόχρονα και το σχετικό ποσό επιχορήγησης, όπως αυτό προκύπτει με βάση την ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού και τη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται), που έχει υποβάλλει ο αιτών σύμφωνα και με τα όρια δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη και το ποσοστό προσαύξησης (10%) για τις ειδικές περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 6 (ΑμεΑ, μονογονεϊκή οικογένεια, τρίτεκνη ή πολύτεκνη οικογένεια).

Όσες αιτήσεις υποβληθούν επιτυχώς εντάσσονται στις επιλέξιμες προς επιχορήγηση αιτήσεις της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα αύξησης της εγκεκριμένης επιχορήγησης των υποβληθεισών αιτήσεων, ακόμη και αν προσκομιστούν εκ των υστέρων επιπλέον δικαιολογητικά.

Στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο και έγκριση εξαντληθεί η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη, η αίτηση απορρίπτεται.

Από την ημερομηνία έγκρισης ή απόρριψης της αίτησης και εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, δίδεται δικαίωμα ένστασης. Η ένσταση υποβάλλεται αποκλειστικά και μόνο από τον αιτούντα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον ΔΕΔΔΗΕ, συνοδευόμενη από την κατάλληλη τεκμηρίωση, ενώ δύναται να αναρτηθούν και υποστηρικτικά έγγραφα. Οι ενστάσεις εξετάζονται από το ΔΕΔΔΗΕ τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά την οποία στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Το αποτέλεσμα της εξέτασης της ένστασης γνωστοποιείται στον αιτούντα μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Σε περίπτωση όπου από τους εγκεκριμένους πόρους του Προγράμματος καλύπτεται το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, το στάδιο των Ενστάσεων έχει εφαρμογή μόνο για τις Απορριπτές αιτήσεις.

Άρθρο 12

Έναρξη και Διάρκεια υλοποίησης Προγράμματος

- 1.** Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων ορίζεται η 2α Μαΐου 2023.
- 2.** Οι αιτήσεις επιχορήγησης:
  - α) για τις Κατηγορίες Α, Β και Γ μπορούν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους από την ημέρα έναρξης του Προγράμματος μέχρι την 15η Μαΐου 2024 ή μέχρι την κάλυψη όλων των διαθέσιμων πόρων ανά κατηγορία, β) για τη Κατηγορία Δ μπορούν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους από την ημέρα έναρξης του Προγράμματος μέχρι την 9η Απριλίου 2024 ή μέχρι την κάλυψη όλων των διαθέσιμων πόρων της εν λόγω κατηγορίας.
- 3.** Η χρονική προθεσμία υλοποίησης του σταθμού και η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου ορίζεται στη Σύμβαση Σύνδεσης που συνάπτει ο Αυτοκαταναλωτής με το ΔΕΔΔΗΕ και δεν ξεπερνά τους δώδεκα (12) μήνες από την θέση σε ισχύ της Σύμβασης, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.
- 4.** Καταληκτική ημερομηνία για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου ορίζεται η 30η Ιουνίου 2025.

Άρθρο 13

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

για καταβολή της Επιχορήγησης

1. Για τη διασφάλιση της επαρκούς διαδρομής ελέγχου και την καταβολή της επιχορήγησης προς τους Ωφελούμενους, ο ΔΕΔΔΗΕ μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται, πρέπει να συγκεντρώσει από τον ωφελούμενο τα παρακάτω δικαιολογητικά:

i. Φωτοαντίγραφα των παραστατικών λιανικών συναλλαγών (π.χ. ενδεικτικά φωτοαντίγραφο Αποδείξεων Λιανικής Πώλησης/Τιμολόγιο πώλησης για το κόστος του επιχορηγούμενου εξοπλισμού/υλικών και Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών/Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για τις σχετικές εργασίες εγκατάστασης, τη μελέτη και την επίβλεψη).

ii. Πιστοποιητικά CE και τεχνικά φυλλάδια του βασικού εξοπλισμού του συστήματος (Φωτοβολταϊκού και μπαταρία). Ειδικότερα για τη μπαταρία (εφόσον υφίσταται) θα πρέπει ο ωφελούμενος επιπλέον να προσκομίζει πιστοποιητικά που θα αποδεικνύουν ότι οι μπαταρίες συμμορφώνονται με τα πρότυπα IEC 62619 ή VDE 251050 ή UN38.3 ή άλλα αντίστοιχα με αυτά.

iii. Φωτοαντίγραφο παραστατικών τραπεζικής συναλλαγής (π.χ. ενδεικτικά καταθετηρίου σε τραπεζικό λογαριασμό των αναδόχων/προμηθευτών, αποδεικτικό εκτελεσμένης ηλεκτρονικής πληρωμής, αποδεικτικό πληρωμής με χρήση χρεωστικής/πιστωτικής κάρτας), από όπου να προκύπτει η εξόφληση του ποσού που έχει καταβάλει ο ωφελούμενος, εφόσον απαιτήθηκε και η καταβολή ίδιας συμμετοχής λόγω υπέρβασης των ανώτατων ορίων επιχορήγησης του άρθρου 6 ή λόγω μη επιλέξιμων δαπανών.

iv. Υπεύθυνη Δήλωση του Ωφελούμενου του έργου ότι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε είναι καινούργιος και αμεταχείριστος και αναλυτικό πίνακα με τα Serial Number των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν.

v. Αντίγραφο της βεβαίωσης ολοκλήρωσης σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ.

2. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι:

α) τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών λιανικών συναλλαγών (π.χ. αποδείξεων λιανικής πώλησης, αποδείξεων παροχής υπηρεσιών) που εκδίδονται θα πρέπει να φέρουν υπογραφή και σφραγίδα από τον εκδότη (προμηθευτή),

- β) δεν επιτρέπεται η εξόφληση δαπανών με μετρητά, γ) η εγκατεστημένη ισχύς του φωτοβολταϊκού συστήματος στο αίτημα για την ενεργοποίηση σύνδεσης και αντίστοιχα στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που εκδίδεται από τον ΔΕΔΔΗΕ δύναται να αποκλίνει μειούμενη έως 500w από την ισχύ που αναγράφεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης και αντίστοιχα στην οικεία αίτηση χρηματοδότησης.
- δ) η ονομαστική ισχύς του συστήματος αποθήκευσης (kVA) στο αίτημα για την ενεργοποίηση και αντίστοιχα στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που εκδίδεται από τον ΔΕΔΔΗΕ δύναται να αποκλίνει από την ονομαστική ισχύ που αναγράφεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης και αντίστοιχα στην οικεία αίτηση χρηματοδότησης.
- ε) η χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης που αναγράφεται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που εκδίδεται από το ΔΕΔΔΗΕ δύναται να αποκλίνει από την χωρητικότητα που αναγράφεται στην οικεία αίτηση χρηματοδότησης.

Για τις ως άνω περ. γ) δ) και ε) δεν απαιτείται τροποποίηση της υφιστάμενης σύμβασης σύνδεσης και της αίτησης χρηματοδότησης από τον χρήστη και το ποσό επιχορήγησης που καταβάλλεται στον ωφελούμενο προκύπτει από την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού και τη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης που αναγράφονται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ξεπερνά το ανώτατο ποσό επιχορήγησης που έχει αρχικά εγκριθεί και δεσμευτεί.

Σε κάθε άλλη περίπτωση που σημειώνονται αποκλίσεις ως προς την ισχύ, με την επιφύλαξη των περ. γ), δ) και ε), απαιτείται από τον Ωφελούμενο τροποποίηση της οικείας Σύμβασης Σύνδεσης χωρίς την επανυποβολή νέας αίτησης χρηματοδότησης.

Άρθρο 14

Διαδικασία Πιστοποίησης και Καταβολής Επιχορήγησης

Η διαδικασία πιστοποίησης διενεργείται από τον ΔΕΔ- ΔΗΕ και περιλαμβάνει:

- 1) Έλεγχο της ορθότητας των απαιτούμενων δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί με την αίτηση στο Πρόγραμμα, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 10.
- 2) Έλεγχο της πληρότητας και ορθότητας των απαιτούμενων δικαιολογητικών όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 13.

3) Έλεγχο της μη ύπαρξης δημόσιας ενίσχυσης για το εν λόγω σύστημα από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα χρηματοδότησης, το οποίο χρησιμοποιεί εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους. Ο ΔΕΔΔΗΕ συνεργάζεται για τον συγκεκριμένο έλεγχο και τον αποκλεισμό διπλής χρηματοδότησης με την Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ.

4) Επικοινωνία με τον Ωφελούμενο για τη συμπλήρωση πιθανών ελλείψεων ή για τη παροχή τυχόν διευκρινίσεων επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών και παραστατικών των άρθρων 10 και 13, αντίστοιχα. Κατά την ολοκλήρωση του ελέγχου, ο ΔΕΔΔΗΕ επικαιροποιεί το τελικό ποσό επιχορήγησης βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών που αναγράφονται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που έχει υποβάλλει ο Ωφελούμενος σύμφωνα με το άρθρο 13. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο προκύψει ότι ο Ωφελούμενος εμπίπτει βάσει του ατομικού ή οικογενειακού εισοδήματος του σε διαφορετική κατηγορία Ωφελούμενου, το τελικό ποσό επιχορήγησης αναδιαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κατηγορία όπου αυτός εμπίπτει και καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι στην εν λόγω κατηγορία. Σε κάθε περίπτωση το τελικό πιστοποιούμενο ποσό επιχορήγησης δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό επιχορήγησης που έχει αρχικά δεσμευτεί σύμφωνα με το άρθρο 11.

5) Πιστοποίηση του ποσού που πρέπει να καταβληθεί, στο πλαίσιο του Προγράμματος και έκδοση του Εντύπου Καταβολής Επιχορήγησης.

6) Η επιχορήγηση καταβάλλεται:

- α) στον Ωφελούμενο, σε περίπτωση όπου έχει εξοφλήσει την δαπάνη ή/και
- β) στους αναδόχους/προμηθευτές, σε περίπτωση παραστατικού επί πιστώσει.

Ο Ωφελούμενος ενημερώνεται από το ΔΕΔΔΗΕ μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ώστε να δηλώσει ηλεκτρονικά τον αριθμό λογαριασμού του ή του αναδόχου/ προμηθευτή όπου επιθυμεί να καταβληθεί η επιχορήγηση.

7) Επικοινωνία με τον Ωφελούμενο προκειμένου να υποβάλει εξουσιοδότηση ώστε να καταστεί δυνατή η καταβολή της επιχορήγησης προς τους αναδόχους/ προμηθευτές.

8) Ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) για τον έλεγχο της σωρευσης των κρατικών

ενισχύσεων ήσσονος σημασίας βάσει της υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 (Β' 2417) κοινής υπουργικής απόφασης και σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην εγκύκλιο 121114/13.11.2020 (ΑΔΑ: 6Σ5Ρ46ΜΤΛΡ- 2Σ2), όπως κάθε φορά επικαιροποιείται.

Άρθρο 15

Έκδοση παραστατικών

Για τη μελέτη, προμήθεια και την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού και συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται) εκδίδονται τα παραστατικά που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα ο ν. 4308/2014 (Α' 251) όπως εκάστοτε ισχύει.

Στο πλαίσιο αυτό γίνονται, μεταξύ άλλων, αποδεκτά, η Απόδειξη Λιανικής Πώλησης ή ισοδύναμο βάσει των ΕΛΠ παραστατικό για τις επιλέξιμες δαπάνες στο όνομα του ωφελούμενου.

Στο παραστατικό αναγράφονται υποχρεωτικά και αναλυτικά τα κάτωθι:

i. τα στοιχεία Ωφελούμενου, ημερομηνία έκδοσης, διεύθυνση παράδοσης, που πρέπει να ταυτίζεται με την διεύθυνση της παροχής και της επιλέξιμης εγκατάστασης, ii. το κόστος για κάθε επιλέξιμη δαπάνη [αναλυτική περιγραφή είδους, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού, ποσότητα, τιμή μονάδας και αξία].

Επισημαίνεται ότι:

i. σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι δυνατόν να αναγράφονται στο παραστατικό (πχ. Απόδειξη ταμειακής), τότε προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του Προμηθευτή/Αναδόχου στην οποία και αναφέρονται τα ανωτέρω στοιχεία,

ii. εφόσον τα παραστατικά δαπάνης συμπεριλαμβάνουν στοιχεία επαγγέλματος του λήπτη του παραστατικού, θα πρέπει να αναγράφεται σε περίπτωση φυσικού προσώπου (νοικοκυριά) η ένδειξη «ιδιώτης» και σε περίπτωση της κατηγορίας Δ (Αγρότες) η ένδειξη “αγρότης”.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΤΟ ΧΩΡΑΦΙ»

Άρθρο 16

Κατηγορίες Ωφελούμενων -

Συμμετοχή στο Πρόγραμμα

- 1.** Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» έχουν αποκλειστικά οι αγρότες (επαγγελματίες αγρότες ή αγρότες ειδικού καθεστώτος ή όποιας άλλης μορφής αγροτική επιχείρηση) οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.
- 2.** Προϋπόθεση και όρος για την ένταξη του φωτοβολταϊκού σταθμού στο Πρόγραμμα είναι η μη ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης για το ίδιο σύστημα (φωτοβολταϊκό σταθμό) από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα χρηματοδότησης.
- 3.** Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι»:
  - α) οι Ωφελούμενοι δεν απαιτείται πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα να έχουν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια για το Φ/Β σταθμό προς τον ΔΕΔΔΗΕ, β) δεν απαιτείται ο φωτοβολταϊκός σταθμός να συνδυάζεται με σύστημα αποθήκευσης.
- 4.** Ο Ωφελούμενος δεν θα πρέπει να είναι προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014. Στην περίπτωση συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαιτείται να δηλωθεί ότι η ενιαία επιχείρηση, δηλαδή η αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν είναι προβληματική (Παράρτημα IV).
- 5.** Δεν θα πρέπει να εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης, διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, ενισχύσεων σε βάρος του Ωφελούμενου (αρχή Deggendorf). Για τον σκοπό αυτό ο Ωφελούμενος υποχρεούται να προσκομίσει σύμφωνα με το άρθρο 26, Υπεύθυνη Δήλωση περί μη εκκρεμούς ανάκτησης και βεβαίωση οφειλών από την οικεία Δ.Ο.Υ.
- 6.** Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος έχει υποβάλλει ήδη αίτηση συμμετοχής για την αγροτική παροχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», επιτρέπεται να υποβάλλει νέα αίτηση και να ενταχθεί στο Πρόγραμμα

«Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για συνολική ισχύ έως 30kW από τα δύο Προγράμματα, και εφόσον τηρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η νέα αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» αφορά πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ του φ/β σταθμού η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- β) ο Ωφελούμενος δεν έχει εκκινήσει τις εργασίες ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και
- γ) δεν έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ, κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

Άρθρο 17

Προϋποθέσεις υποβολής αίτησης

- 1.** Για την υπαγωγή κάθε αίτησης λαμβάνεται υπόψη η παροχή κατανάλωσης του ενδιαφερομένου η οποία θα αναγράφεται και στη Σύμβαση Σύνδεσης που θα συναφθεί μεταξύ του αιτούντος και του ΔΕΔΔΗΕ.
- 2.** Αίτηση υποβάλλεται από τον αγρότη που θα εμφανίζεται ως ο αντισυμβαλλόμενος του ΔΕΔΔΗΕ στην Σύμβαση Σύνδεσης η οποία θα συναφθεί μεταξύ του αιτούντος και του ΔΕΔΔΗΕ για την ανάπτυξη του εν λόγω φωτοβολταϊκού σταθμού.
- 3.** Για να υποβάλλει αίτηση ένας Ωφελούμενος θα πρέπει να διαθέτει υποχρεωτικά Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, και έγκυρους κωδικούς πρόσβασης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, μέσω των οποίων γίνεται η ταυτοποίησή του, καθώς και να είναι εγγεγραμμένος κατά το τρέχον έτος στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.
- 4.** Στο πλαίσιο υποβολής της αίτησης επισημαίνεται ότι:
  - α) Επιλέξιμοι Ωφελούμενοι στο Πρόγραμμα είναι αποκλειστικά οι επαγγελματίες αγρότες, οι αγρότες ειδικού καθεστώτος, ή όποιιας άλλης μορφής αγροτική επιχείρηση), οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων κατά το τρέχον έτος,
  - β) ο αιτών δύναται να υποβάλλει και παραπάνω από μία αιτήσεις που αντιστοιχούν η κάθε μία σε μία ενεργή παροχή ρεύματος αγροτικής

χρήσης σύμφωνα με το Μητρώο που τηρεί ο ΔΕΔΔΗΕ, μέσω της οποίας πραγματοποιείται και η ταυτοποίηση του αιτούντος,

- γ) η υποβολή αίτησης για αγροτική παροχή ή αγροτικές παροχές δεν αποκλείει τον αιτούντα (αγρότη) από το να υποβάλλει αίτηση και για τη κατοικία του μέσω του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- δ) σε περίπτωση υφιστάμενης αίτησης για αγροτική παροχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκό στη Στέγη», επιτρέπεται ο αιτών (αγρότης) να υποβάλλει μία (1) επιπλέον αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο Χωράφι» για την ίδια αγροτική παροχή και να ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για συνολική ισχύ έως 30kW από τα δύο Προγράμματα, και εφόσον τηρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- η νέα αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» αφορά πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ του φ/β σταθμού η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,

- ο Ωφελούμενος δεν έχει εκκινήσει τις εργασίες ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και

- δεν έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ, κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

ε) Δεν είναι δυνατή η υποβολή άνω της μίας (1) αίτησης για την ίδια παροχή ρεύματος, με την επιφύλαξη της περ. δ).

στ) Σε περίπτωση απόρριψης ή ακύρωσης/ανάκλησης της υποβληθείσας αίτησης από τον ίδιο τον αιτούντα, επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική προθεσμία υποβολής αιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 25.

Οι Ωφελούμενοι υποχρεούνται να βεβαιώνουν και να διασφαλίζουν την ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλουν.

5. Το δικαίωμα συμμετοχής υποβληθείσας αίτησης χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα δεν μεταβιβάζεται. Μεταβίβαση του δικαιώματος δίνεται μόνο στην αναγκαστική περίπτωση αποβίωσης του Ωφελούμενου. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα μεταβίβασης της αίτησης χρηματοδότησης θεμελιώνεται

με την έγκριση της αίτησης και μόνο υπό την προϋπόθεση ότι ο νόμιμος κληρονόμος διαθέτει τα ίδια ακριβώς χαρακτηριστικά δηλαδή είναι επαγγελματίας αγρότης ή αγρότης ειδικού καθεστώτος. Μετά της νόμιμες διαδικασίες περί κληρονομικής διαδοχής, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις έναντι του προγράμματος θα μεταβιβάζονται σε νόμιμο κληρονόμο και ο οποίος θα δηλώνεται ως διάδοχος της αίτησης στο Πρόγραμμα. Ο διάδοχος δύναται να είναι ταυτόχρονα και Ωφελούμενος για άλλη παροχή κατανάλωσης στο τρέχον Πρόγραμμα. Ο διάδοχος με την αποδοχή του ορισμού του ως νέος Ωφελούμενος οφείλει να αποδέχεται τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το Πρόγραμμα. Με την επιφύλαξη της καταληκτικής ημερομηνίας του προγράμματος, το χρονικό διάστημα από τη δήλωση αποβίωσης και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαδοχής εξαιρείται από της τυχόν προθεσμίες του έργου.

Άρθρο 18

Απαιτήσεις - προδιαγραφές Προγράμματος

- 1.** Το πρόγραμμα αφορά σε Φωτοβολταϊκά συστήματα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με ή χωρίς έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο Δίκτυο τα οποία εγκαθίστανται από αυτοκαταναλωτές επί κτιρίων (στο δώμα ή τη στέγη κτιρίου, συμπεριλαμβανόμενων των στεγάστρων βεραντών/εξώστη, πέργκολων, προσόψεων και σκιάστρων, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 16 και 19 του ν. 4067/2012, όπως ισχύει, καθώς και βοηθητικών χώρων του κτιρίου, όπως αποθήκες και χώροι στάθμευσης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 96 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου) ή επί εδάφους.
- 2.** Για φωτοβολταϊκά συστήματα:
  - α) εγκατεστημένης ισχύος έως 30kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών των Ωφελούμενων εφαρμόζεται ενεργειακός συμψηφισμός σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/15084/382 (ΦΕΚ Β' 759/2019), όπως κάθε φορά ισχύει,
  - β) εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 30kW, οι Ωφελούμενοι καλύπτουν τις καταναλώσεις τους από την παραγόμενη ενέργεια και δύναται να διοχετεύουν με ή χωρίς αποζημίωση την πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια στο Δίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129) όπως ισχύει. Για τη πλεονάζουσα ενέργεια, ο αυτοκαταναλωτής δύναται να αποζημιωθεί σύμφωνα με τη παράγραφο 16 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει. Σε περίπτωση αποζημίωσης του Ωφελούμενου για την πλεονάζουσα ενέργεια του

φωτοβολταϊκού, εφαρμόζεται Συντελεστής Απομείωσης Κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149) όπως ισχύει, τηρουμένων των οριζόμενων στην εγκριτικής απόφασης της ΕΕ (SA 44666), ιδίως παρ. 62-65.

3. Η μέγιστη επιλέξιμη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανά εγκατάσταση/παροχή αγροτικής χρήσης στο πλαίσιο του Προγράμματος που θα χρηματοδοτείται ορίζεται στα 50kW. Σε περίπτωση υφιστάμενης αίτησης για αγροτική παροχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκό στη Στέγη», επιτρέπεται ο αιτών (αγρότης) να υποβάλλει αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκό στο Χωράφι» για την ίδια αγροτική παροχή και να ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για συνολική ισχύ έως 30kW από τα δύο Προγράμματα, και εφόσον τηρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η νέα αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» αφορά πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ του φ/β σταθμού η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- β) ο Ωφελούμενος δεν έχει εκκινήσει τις εργασίες ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και
- γ) δεν έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ, κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

4. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών που είναι είτε σταθερά συστήματα έδρασης, είτε συστήματα ηλιακής ιχνηλάτησης επί εδάφους, πραγματοποιείται για:

· εγκατεστημένη ισχύ έως 30kW σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382 (Β' 759/2019) όπως ισχύει,

· εγκατεστημένη ισχύ άνω των 30kW και έως 50kW σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4951/2022(Α' 129) όπως ισχύει, και τα άρθρα 33 έως και 36 του ν. 4951/2022 (Α' 129) όπως ισχύουν, για σταθμούς άνω των 30kW και έως 50kW που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται τα κάτωθι: α) ο Ωφελούμενος έχει τη κυριότητα ή τη νόμιμη χρήση του χώρου εγκατάστασης,

- β) η εγκατάσταση θα πρέπει να είναι νόμιμη σύμφωνα και με της σχετικούς πολεοδομικούς κανόνες,
- γ) το κτίριο ή το ακίνητο που θα εγκατασταθούν θα πρέπει να υφίσταται νόμιμα. Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο κτίριο ή το ακίνητο, η αρχική δήλωση υπαγωγής σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών θα πρέπει να έχει γίνει πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα, δ) Η μέγιστη επιλέξιμη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανά εγκατάσταση στο πλαίσιο του Προγράμματος που θα χρηματοδοτείται ορίζεται στα 50kW.

Άρθρο 19

Είδος και ύψος επιχορήγησης

Μέσω του Προγράμματος επιχορηγείται ποσοστό (%) της δαπάνης του φωτοβολταϊκού σταθμού με την επιφύλαξη του ανώτατου ποσοστού και ποσού επιχορήγησης για το φωτοβολταϊκό σταθμό, όπως αυτά καθορίζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 4:

Ποσοστό Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού

Ωφελούμενοι	Ποσοστό Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού (%) Ισχύς <=50kWp
Αγρότες	30%

Πίνακας 5:

Ανώτατο Ποσό Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού

Ωφελούμενοι	Ανώτατο Ποσό Επιχορήγησης ΦΒ σταθμού (€/kW)
Αγρότες	350€/kWp

Στο ανώτερο ποσό δεν περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ (24%), ο οποίος δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα.

Για το σύνολο του ενισχυόμενου έργου, ισχύουν οι όροι σώρευσης όπως προβλέπονται στο άρθρο 8 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού Καν (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

Άρθρο 20

Επιλέξιμες Δαπάνες

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί το χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου - έργου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύνολο του σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση. Η Έναρξη Εργασιών επένδυσης ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Ως έναρξη εργασιών νοείται το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι εξής:

- α) Προμήθεια και εγκατάσταση Φ/Β πλαισίων, αντιστροφέα, καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κ.λπ.).
- β) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος βάσεων. γ) Προμήθεια και εγκατάσταση μετρητή Φ/Β.
- δ) Αμοιβή για μελέτη - διαστασιολόγηση του συστήματος υπό την προϋπόθεση αυτή αποτελεί μέρος των παγίων της επιχείρησης, καθώς και εργασίες εγκατάστασης αυτού.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος οι δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον:

- α) είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου,
- β) πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου,
- γ) είναι νόμιμες και κανονικές,
- δ) τεκμηριώνονται σύμφωνα, από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και παραστατικά, της αυτά, προβλέπονται από την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και λογιστικοποιούνται κατάλληλα.

Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος έχει υποβάλλει ήδη αίτηση συμμετοχής για την ίδια αγροτική παροχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», επιτρέπεται να υποβάλλει αίτηση και να ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για συνολική ισχύ έως 30kW από τα δύο Προγράμματα, και οι δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον τηρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η νέα αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» αφορά πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ του φ/β σταθμού η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- β) ο Ωφελούμενος δεν έχει εκκινήσει τις εργασίες ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και
- γ) δεν έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ, κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

Οι ενισχύσεις του Προγράμματος θα διατεθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 & 108 της συνθήκης (ΓΑΚ) του γενικού μέρους, και του ειδικότερου εφαρμοστέου άρθρου 41 «Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης».

Άρθρο 21

Διαδικασίες εφαρμογής του Προγράμματος

1. Η διαδικασία εγκατάστασης του φωτοβολταϊκού σταθμού από αυτοκαταναλωτές υλοποιείται για:

- α) ΦΒ σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος έως 30kW κατ' εφαρμογή της υπουργικής απόφασης με στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/15084/382 (Β' 759/2019) ως ισχύει.
- β) ΦΒ σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος άνω των 30kW και έως 50kW, σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4951/2022(Α' 129) όπως ισχύει, και για σταθμούς άνω των 30kW που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα

Νησιά σύμφωνα με τα άρθρα 33 έως και 36 του ν. 4951/2022 (Α' 129) όπως ισχύουν.

2. Ο Ωφελούμενος υποχρεούται, εφόσον δεν έχει ήδη υποβάλλει αίτηση ή δεν έχει ήδη Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή Σύμβαση Σύνδεσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την ανάρτηση Οριστικών Πινάκων επιλέξιμων αιτήσεων, να υποβάλλει αίτημα στον ΔΕΔΔΗΕ για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή για σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης κατά περίπτωση, βάσει των περιπτώσεων α) έως β) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του προηγ. εδαφίου εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος γίνεται αυτόματη απένταξη από το Πρόγραμμα.

3. Ο ΔΕΔΔΗΕ προβαίνει στην χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης (εφόσον απαιτείται) ή στη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον υπάρχει διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος στον εκάστοτε Υποσταθμό. Σε περίπτωση αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού, γίνεται αυτόματη απένταξη από το Πρόγραμμα.

4. Η αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα προηγείται της έναρξης των εργασιών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 και ως εκ τούτου της σύνδεσης - ενεργοποίησης του σταθμού με την επιφύλαξη της παρ. 5.

5. Σε περίπτωση που ο Ωφελούμενος έχει υποβάλλει ήδη αίτημα συμμετοχής για την ίδια αγροτική παροχή στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», επιτρέπεται να υποβάλλει αίτηση και να ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για συνολική ισχύ έως 30kW από τα δύο Προγράμματα, εφόσον τηρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η νέα αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» αφορά πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ του φ/β σταθμού η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη αίτηση στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- β) ο Ωφελούμενος δεν έχει εκκινήσει τις εργασίες ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και
- γ) δεν έχει συνδεθεί - ενεργοποιηθεί ο σταθμός ως προς την πρόσθετη εγκατεστημένη ισχύ, κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

- 6.** Η εγκατάσταση του σταθμού και η σύναψη Σύμβασης Συμψηφισμού ή Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ) δύναται να εξελίσσεται παράλληλα με την αίτηση συμμετοχής στο Πρόγραμμα.
- 7.** Σε περίπτωση σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ) από τους Ωφελούμενους και αποζημίωσης τους για την πλεονάζουσα ενέργεια, εφαρμόζεται Συντελεστής Απομείωσης του Κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει, τηρουμένων των οριζόμενων στην εγκριτικής απόφασης της ΕΕ (SA 44666), ιδίως παρ. 62-65.
- 8.** Οι χρονικές προθεσμίες εγκατάστασης του σταθμού καθορίζονται στην Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή τη Σύμβαση Σύνδεσης που έχει συνάψει ο αιτών Αυτοκαταναλωτής με το ΔΕΔΔΗΕ, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του παρόντος άρθρου.
- 9.** Σε κάθε περίπτωση στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι σταθμοί θα πρέπει να έχουν ενεργοποιηθεί μέχρι την 30.06.2025.

Άρθρο 22

Έναρξη Επιλεξιμότητας

- 1.** Επιλέξιμα είναι όλα τα έργα και οι σχετικές τους δαπάνες, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν το χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου - έργου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο του εν λόγω Προγράμματος. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύνολο του σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο της χρηματοδότησης.
- 2.** Η Έναρξη Εργασιών επένδυσης ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ)651/2014. Ως έναρξη εργασιών νοείται το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.

Άρθρο 23

Υποβολή αίτησης επιχορήγησης

- 1.** Οι υποψήφιοι Ωφελούμενοι που επιθυμούν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης αποκλειστικά μέσω κατάλληλης ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΔΕΔΔΗΕ μέσω της διαδικτυακής πύλης <https://pvstegi.gov.gr>.
- 2.** Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται υποχρεωτικά η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του αιτούντος με τη χρήση των προσωπικών κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184), της ισχύει.
- 3.** Μετά την αυθεντικοποίησή του, ο αιτών δημιουργεί την αίτηση και κατόπιν υποβάλλει την αίτηση συμπληρώνοντας:
  - α) τον 11-ψήφιο αριθμό αγροτικής παροχής ηλεκτρικού ρεύματος με την οποία θα συνδεθεί ο φωτοβολταϊκός σταθμός,
  - β) την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού για την οποία αιτείται επιδότηση,
  - γ) ένα μοναδικό λογαριασμό ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (mail) που θα πιστοποιηθεί μέσω αποστολής κωδικού της χρήσης, και ο οποίος θα χρησιμοποιείται για κάθε σχετική επικοινωνία με τον Ωφελούμενο,
  - δ) την ημερομηνία γέννησης του αιτούντα - αγρότη ή νόμιμου εκπρόσωπου σε περίπτωση νομικού προσώπου - αγροτικής επιχείρησης,
  - ε) την ημερομηνία έναρξης αγροτικής δραστηριότητας, σε περίπτωση νομικού προσώπου - αγροτικής επιχείρησης,
- στ) δήλωση, στο σχετικό πεδίο της αίτησης, ότι έχει λάβει γνώση της υποχρέωσης της παρ. 2 του άρθρου 21 της παρούσας, ήτοι ότι εντός εξήντα (60) ημερών από την ανάρτηση Οριστικών Πινάκων επιλέξιμων αιτήσεων θα πρέπει, εφόσον δεν έχει ήδη υποβάλλει αίτηση ή δεν έχει ήδη Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή Σύμβαση Σύνδεσης, να υποβάλλει αίτημα στον ΔΕΔΔΗΕ για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον απαιτείται) ή για σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης, και ότι σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης εντός τους ως άνω χρονικού διαστήματος ή σε περίπτωση αδυναμίας σύνδεσης του εν λόγω σταθμού, γίνεται αυτόματα απένταξη από το Πρόγραμμα,

- ζ) δήλωση, στο σχετικό πεδίο της αίτησης, ότι ο Ωφελούμενος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων κατά το τρέχον έτος,
- η) δήλωση, στο σχετικό πεδίο της αίτησης, ότι αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν είναι προβληματική (Παράρτημα IV),
- ι) δήλωση, στο σχετικό πεδίο της αίτησης, ότι κατά την υποβολή της αίτησης δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, ενισχύσεων σε βάρος του Ωφελούμενου (αρχή Deggendorf).

4. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει τη θέση:

- i. υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) ως της τα δηλωθέντα στοιχεία, καθώς και
- ii. αίτησης και συναίνεσης για την άντληση, διαβίβαση και διασταύρωση στοιχείων του Αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του με τα στοιχεία άλλων υπηρεσιών και ηλεκτρονικών μητρώων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Για το σκοπό αυτό, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης θα προηγείται γνωστοποίηση και ρητή αποδοχή όλων των όρων και προϋποθέσεων από την πλευρά του ωφελούμενου, ενώ δεν παρέχεται δυνατότητα διόρθωσης υποβληθεισών αιτήσεων.

5. Στο πλαίσιο του Προγράμματος θα αξιοποιηθούν -κατά περίπτωση- ακόλουθες διαδικτυακές υπηρεσίες:

- α) Διαδικτυακή Υπηρεσία Αυθεντικοποίησης χρηστών με τη χρήση διαπιστευτηρίων (κωδικών) TAXISnet, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
- β) Διαδικτυακή Υπηρεσία στοιχείων παροχών ηλεκτρικού ρεύματος του ΔΕΔΔΗΕ, από την οποία αντλούνται και διασταυρώνονται οι ακόλουθες πληροφορίες:
  - i. ο αριθμός παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στην οποία θα εγκατασταθεί ο σταθμός,
  - ii. η διεύθυνση στην οποία αντιστοιχεί ο παραπάνω αριθμός παροχής,

iii. χαρακτηριστικά της παροχής

Οι ως άνω επεξεργασίες δεδομένων διενεργούνται από το ΔΕΔΔΗΕ και το ΚΕΔ ως απαραίτητες για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης (άρθρο 6, παρ. 1β ΓΚΠΔ) και για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται της το δημόσιο συμφέρον που έχει ανατεθεί στο ΔΕΔΔΗΕ (άρθρο 6 παρ. 1ε ΓΚΠΔ), όπου ως δημόσιο συμφέρον νοείται η σωστή ασφαλής, αποδοτική και εύρυθμη αξιόπιστη λειτουργία του δικτύου ΕΔΔΗΕ.

Κατά την υποβολή της αίτησης γίνεται άντληση και διασταύρωση στοιχείων μέσω των ανωτέρω διαδικτυακών υπηρεσιών.

Εφόσον:

- α) είτε δεν είναι δυνατή η διασταύρωση - επιβεβαίωση των απαιτούμενων στοιχείων για την αξιολόγηση της αίτησης,
- β) είτε από τα στοιχεία που αντλούνται επιβεβαιώνεται η μη επιλεξιμότητα της αίτησης, η αίτηση δε δύναται να υποβληθεί επιτυχώς και να προωθηθεί της αξιολόγηση.

6. Δεν είναι δυνατή η υποβολή της αίτησης σε περίπτωση που παρέλθει η καταληκτική προθεσμία υποβολής αιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 25.

Άρθρο 24

Διαδικασία ελέγχου, κατάταξη και έγκριση αιτήσεων χρηματοδότησης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης, ο ΔΕΔΔΗΕ διενεργεί αυτοματοποιημένο έλεγχο των στοιχείων που συμπλήρωσε ο αιτών ως προς την πληρότητά της και ακολούθως εφόσον πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής, ο αιτών ενημερώνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και με κατάλληλο μήνυμα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Βεβαίωση Υποβολής Αίτησης) ότι η αίτηση του έχει υποβληθεί επιτυχώς και προωθείται προς κατάταξη.

Στην ως άνω ενημέρωση, αποτυπώνονται τα στοιχεία του αιτούντα, το σχετικό ποσό επιχορήγησης της αυτό προκύπτει με βάση την ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού που έχει υποβάλλει ο αιτών σύμφωνα και με τα όρια δαπανών, η ημερομηνία και η ώρα υποβολής της αίτησης.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα αύξησης της αιτούμενης επιχορήγησης της υποβληθείσας αίτησης, ακόμη και αν προσκομιστούν εκ των υστέρων επιπλέον δικαιολογητικά.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της υποβολής των αιτήσεων, ο ΔΕΔΔΗΕ εντός δεκαπέντε (15) ημερών κατατάσσει πρωτίστως τις αιτήσεις της Ομάδας Α προτεραιότητας και ακολούθως τις αιτήσεις της Ομάδας Β προτεραιότητας με την παρακάτω προτεραιότητα ανά Ομάδα:

- Ομάδα Α προτεραιότητας - ΦΒ έως και 10,8kW: Στην εν λόγω ομάδα κατατάσσονται οι αιτήσεις επιχορήγησης για εγκατεστημένη ισχύ Φ/Β σταθμών έως 10,8kW, όπως έχει δηλωθεί από τους αιτούντες κατά την υποβολή της αίτησης. Οι αιτήσεις εντός της ομάδας Α κατατάσσονται με βάση την χρονική σειρά υποβολής τους όπως αυτή αποτυπώνεται στη Βεβαίωση Υποβολής Αίτησης που έχουν λάβει οι αιτούντες.

- Ομάδα Β προτεραιότητας - ΦΒ άνω των 10,8kW: Στην εν λόγω ομάδα κατατάσσονται οι αιτήσεις επιχορήγησης για εγκατεστημένη ισχύ Φ/Β σταθμών άνω των 10,8kW, όπως έχει δηλωθεί από τους αιτούντες κατά την υποβολή της αίτησης. Οι αιτήσεις εντός της ομάδας Β κατατάσσονται με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους, όπως αυτή αποτυπώνεται στη Βεβαίωση Υποβολής Αίτησης που έχουν λάβει οι αιτούντες.

Για την κατάταξη των αιτήσεων και κατά το στάδιο ελέγχου απαιτείται ο έλεγχος τήρησης των απαιτήσεων του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.

Προσωρινά Αποτελέσματα:

Ακολούθως, με βάση την ως ανω κατάταξη η Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του ΔΕΔΔΗΕ εκδίδει σχετική Απόφαση Έγκρισης με τους Προσωρινούς Πίνακες Επιλέξιμων/ Επιλαχουσών/Απορριπτών αιτήσεων σύμφωνα με τον διαθέσιμο Προϋπολογισμό του Προγράμματος οι οποίοι περιλαμβάνουν για κάθε υποβληθείσα αίτηση, τα στοιχεία της αίτησης (αριθμός αίτησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, το αιτούμενο ποσό προς επιχορήγηση) την ομάδα προτεραιότητας, την χρονική σειρά υποβολής της αίτησης, τον χαρακτηρισμό της αίτησης (έαν είναι εγκεκριμένη, επιλαχούσα ή απορριπτέα). Στις απορριπτέες αιτήσεις θα αναγράφεται και ο λόγος απόρριψης.

Σε περίπτωση όπου από τους εγκεκριμένους πόρους του Προγράμματος καλύπτεται το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, το στάδιο των

Προσωρινών αποτελεσμάτων έχει εφαρμογή μόνο για της Απορριπτέες αιτήσεις.

Ενστάσεις:

Από την ημερομηνία έκδοσης των Προσωρινών Πινάκων Επιλέξιμων/Επιλαχουσών/Απορριπτέων αιτήσεων και εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, δίδεται δικαίωμα ένστασης για όλες τις υποβληθείσες αιτήσεις (Επιλέξιμες/Επιλαχούσες/Απορριπτέες) οι οποίες περιλαμβάνονται σε αυτούς. Η ένσταση υποβάλλεται αποκλειστικά

ηλεκτρονικά και μόνο από τον αιτούντα, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον ΔΕΔΔΗΕ, συνοδευόμενη από την κατάλληλη τεκμηρίωση, ενώ δύναται να αναρτηθούν και υποστηρικτικά έγγραφα. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ουδεμία ένσταση θα γίνει δεκτή. Αρμόδιο όργανο για την εξέτασή της είναι ο ΔΕΔΔΗΕ. Ο ΔΕΔΔΗΕ διατηρεί τη δυνατότητα να ορίζει επιτροπές εξέτασης ενστάσεων. Τα μέλη των επιτροπών εξέτασης ενστάσεων δεν μπορούν να μετέχουν στην αξιολόγησή των αιτήσεων. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά την οποία στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές. Το αποτέλεσμα της εξέτασης της ένστασης γνωστοποιείται στον αιτούντα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε περίπτωση όπου από της εγκεκριμένους πόρους του Προγράμματος καλύπτεται το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, το στάδιο των Ενστάσεων έχει εφαρμογή μόνο για τις Απορριπτέες αιτήσεις.

Οριστικά αποτελέσματα

Ακολούθως, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εξέτασης ενστάσεων, καταρτίζονται οι Οριστικοί Πίνακες Εγκεκριμένων/Επιλαχουσών/Απορριπτέων αιτήσεων σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του Προγράμματος, οι οποίοι περιλαμβάνουν για κάθε υποβληθείσα αίτηση, τα στοιχεία της αίτησης, την ομάδα προτεραιότητας και την χρονική σειρά υποβολής της αίτησης. Κατά των Οριστικών Πινάκων δεν δίδεται δικαίωμα ένστασης.

Έγκριση Αποτελεσμάτων

Οι Προσωρινοί και Οριστικοί Πίνακες εκδίδονται με σχετική Απόφαση Έγκρισης από τη Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του ΔΕΔΔΗΕ.

Για της Εγκεκριμένες αιτήσεις, με βάση το ποσό επιδότησης που προκύπτει κατά την υποβολή της αίτησης, ο Ωφελούμενος και έχει εγκριθεί, δεσμεύεται ο προϋπολογισμός στα πλαίσια των όρων του Προγράμματος. Οι Επιλαχούσες αιτήσεις διατηρούν το δικαίωμα αξιολόγησής τους με την υφιστάμενη κατάταξη, σε περίπτωση μη κάλυψης ή αύξησης των Πόρων του Προγράμματος καθώς και τυχόν μη τήρησης της υποχρέωσης από τον Ωφελούμενο ή αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού για Εγκεκριμένη Αίτηση.

Οι αρχικοί, οι Προσωρινοί και οι εγκεκριμένοι Οριστικοί Πίνακες αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Προγράμματος, με παράλληλη ανακοίνωση κατ' ελάχιστο στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του ΔΕΔΔΗΕ, ενώ οι αποφάσεις έγκρισης των πινάκων αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα αύξησης της εγκεκριμένης επιχορήγησης των υποβληθεισών αιτήσεων, ακόμη και αν προσκομιστούν εκ των υστέρων επιπλέον δικαιολογητικά.

Άρθρο 25

Έναρξη και Διάρκεια υλοποίησης Προγράμματος

1. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων ορίζεται η Τρίτη 9 Απριλίου 2024 και οι αιτήσεις επιχορήγησης μπορούν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους μέχρι και την 15η Μαΐου 2024.

2. Ο ΔΕΔΔΗΕ προβαίνει στην χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης (εφόσον απαιτείται) ή στη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον υπάρχει διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος στον εκάστοτε Υποσταθμό. Σε περίπτωση αδυναμίας σύνδεσης του σταθμού, γίνεται αυτόματη απένταξη από το Πρόγραμμα.

3. Για τη σύνδεση των φωτοβολταϊκών σταθμών του Προγράμματος και την ομαλή λειτουργία του δικτύου, ο ΔΕΔΔΗΕ δύναται στη σχετική Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή στη Σύμβαση Σύνδεσης να προβλέψει τα κάτωθι:

A) λειτουργία των εν λόγω σταθμών με ρύθμιση του $\cos\phi$ 0,95

B) ρύθμιση της απόζευξης των σταθμών λόγω υπέρτασης κατά 9%.

Γ) αυστηρή επιτήρηση της τήρησης των όποιων ορίων τίθενται μέσω τηλεμέτρησης.

4. Η χρονική προθεσμία υλοποίησης του σταθμού και η δέσμευση του ηλεκτρικού χώρου ορίζεται στην Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή τη Σύμβαση Σύνδεσης που συνάπτει ο Αυτοκαταναλωτής με το ΔΕΔ- ΔΗΕ, με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

5. Καταληκτική ημερομηνία για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου ορίζεται η 30η Ιουνίου 2025.

Άρθρο 26

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

για καταβολή της Επιχορήγησης

1. Για τη διασφάλιση της επαρκούς διαδρομής ελέγχου και την καταβολή της επιχορήγησης προς τους Ωφελούμενους, ο ΔΕΔΔΗΕ μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται, πρέπει να συγκεντρώσει από τον Ωφελούμενο τα παρακάτω δικαιολογητικά:

i. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, επαγγελματία αγρότη ή αποδεικτικό εγγραφής ως αγρότη ειδικού καθεστώτος, κατά το τρέχον έτος,

ii. Υπεύθυνη δήλωση ότι αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν είναι προβληματική (Παράρτημα IV)

iii. Υπεύθυνη δήλωση ότι κατά την υποβολή της αίτησης δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, ενισχύσεων σε βάρος του Ωφελούμενου (αρχή Deggendorf)

iv. Υπεύθυνη Δήλωση περί μη εκκρεμούς ανάκτησης και βεβαίωση οφειλών από την οικεία Δ.Ο.Υ.,

v. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης (άλλως προσκόμιση και εξέταση οικονομικών καταστάσεων από την αρμόδια Υπηρεσία) και ενιαίου πιστοποιητικού δικαστικής φερεγγυότητας

vi. Δήλωση Στοιχείων Πραγματικών Δικαιούχων (Παράρτημα III), συνοδευόμενη από σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (άρθρο 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), σε περίπτωση νομικού προσώπου,

vii. Φωτοαντίγραφο των παραστατικών λιανικών συναλλαγών (π.χ. ενδεικτικά φωτοαντίγραφο Αποδείξεων Λιανικής Πώλησης/Τιμολόγιο πώλησης για το κόστος του επιχορηγούμενου εξοπλισμού/υλικών και Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών/Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για της σχετικές εργασίες εγκατάστασης, τη μελέτη και την επίβλεψη).

viii. Πιστοποιητικά CE και τεχνικά φυλλάδια του βασικού εξοπλισμού του συστήματος (Φωτοβολταϊκού).

ix. Φωτοαντίγραφο παραστατικών τραπεζικής συναλλαγής (π.χ. ενδεικτικά καταθετηρίου σε τραπεζικό λογαριασμό των αναδόχων/προμηθευτών, αποδεικτικό εκτελεσμένης ηλεκτρονικής πληρωμής, αποδεικτικό πληρωμής με χρήση χρεωστικής/πιστωτικής κάρτας), από όπου να προκύπτει η εξόφληση του ποσού που έχει καταβάλει ο Ωφελούμενος, εφόσον απαιτήθηκε και η καταβολή της συμμετοχής λόγω υπέρβασης του ανώτατου επιχορήγησης του άρθρου 19 ή λόγω μη επιλέξιμων δαπανών.

x. Υπεύθυνη Δήλωση του Ωφελούμενου του έργου ότι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε είναι καινούργιος και αμεταχειρίστος και αναλυτικό πίνακα με τα Serial Number των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν.

xi. Αντίγραφο της βεβαίωσης ολοκλήρωσης σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ.

2. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι:

α) τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών λιανικών συναλλαγών (π.χ. αποδείξεων λιανικής πώλησης, αποδείξεων παροχής υπηρεσιών) που εκδίδονται θα πρέπει να φέρουν υπογραφή και σφραγίδα από τον εκδότη (προμηθευτή),

β) δεν επιτρέπεται η εξόφληση δαπανών με μετρητά, γ) η εγκατεστημένη ισχύς του φωτοβολταϊκού συστήματος στο αίτημα για την ενεργοποίηση σύνδεσης και αντίστοιχα στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που εκδίδεται από τον ΔΕΔΔΗΕ δύναται να αποκλίνει μειούμενη έως 500w από την ισχύ που αναγράφεται στην οικεία Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή Σύμβαση Σύνδεσης και αντίστοιχα στην οικεία αίτηση χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται τροποποίηση της υφιστάμενης σύμβασης σύνδεσης και της αίτησης χρηματοδότησης από τον χρήστη και το ποσό επιχορήγησης που καταβάλλεται στον Ωφελούμενο προκύπτει από την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού σταθμού που αναγράφεται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να

ξεπερνά το ανώτατο ποσό επιχορήγησης που έχει αρχικά εγκριθεί και δεσμευτεί.

Σε κάθε άλλη περίπτωση που σημειώνονται αποκλίσεις ως της την ισχύ, με την επιφύλαξη της περ. γ) απαιτείται από τον Ωφελούμενο τροποποίηση της οικείας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται) ή Σύμβασης Σύνδεσης χωρίς την επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

3. Η ημερομηνία (ακριβής ημέρα και ώρα) έναρξης υποβολής των δικαιολογητικών της παρ. 1 του παρόντος άρθρου από τους Ωφελούμενους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα καθορίζεται και ανακοινώνεται από τον ΔΕΔ-ΔΗΕ στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος (<https://pvstegi.gov.gr/>) καθώς και στις ιστοσελίδες του ΔΕΔΔΗΕ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ημερομηνία δεν μπορεί να απέχει κατά μέγιστο τις είκοσι (20) ημέρες από την έκδοση των Οριστικών Πινάκων Εγκεκριμένων/Επιλαχουσών/Απορριπτών αιτήσεων.

Άρθρο 27

Διαδικασία Πιστοποίησης και

Καταβολής Επιχορήγησης

Η διαδικασία πιστοποίησης διενεργείται από τον ΔΕΔ- ΔΗΕ και περιλαμβάνει:

1) Έλεγχο τήρησης της υποχρέωσης των Ωφελούμενων του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» για αίτηση στον ΔΕΔΔΗΕ, εντός εξήντα (60) ημερών από την έγκριση της αίτησης επιχορήγησης, για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (εφόσον απαιτείται) ή για σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 της παρούσας.

2) Έλεγχο της πληρότητας και ορθότητας των απαιτούμενων δικαιολογητικών της όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 26.

3) Έλεγχο της μη ύπαρξης δημόσιας ενίσχυσης για το εν λόγω σύστημα από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα χρηματοδότησης, το οποίο χρησιμοποιεί εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 16 της παρούσας περί υφιστάμενων αιτήσεων στο Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη».

4) Ο ΔΕΔΔΗΕ συνεργάζεται για τον συγκεκριμένο έλεγχο και τον αποκλεισμό διπλής χρηματοδότησης με την Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και

Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Ενέργειας.

5) Επικοινωνία με τον Ωφελούμενο για τη συμπλήρωση πιθανών ελλείψεων ή για τη παροχή τυχόν διευκρινίσεων επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών και παραστατικών του άρθρου 26. Κατά την ολοκλήρωση του ελέγχου, ο ΔΕΔΔΗΕ επικαιροποιεί το τελικό ποσό επιχορήγησης βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών που αναγράφονται στη βεβαίωση ολοκλήρωσης σύνδεσης που έχει υποβάλλει ο Ωφελούμενος σύμφωνα με το άρθρο 26. Σε κάθε περίπτωση το τελικό πιστοποιούμενο ποσό επιχορήγησης δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό επιχορήγησης που έχει αρχικά αιτηθεί και αποτυπώνεται στην Βεβαίωση Υποβολής Αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 24.

6) Πιστοποίηση του ποσού που πρέπει να καταβληθεί, στο πλαίσιο του Προγράμματος και έκδοση του Εντύπου Καταβολής Επιχορήγησης.

7) Η επιχορήγηση καταβάλλεται:

- α) στον Ωφελούμενο, σε περίπτωση όπου έχει εξοφλήσει την δαπάνη ή/και
- β) της αναδόχους/προμηθευτές, σε περίπτωση παραστατικού επί πιστώσει.

Ο Ωφελούμενος ενημερώνεται από το ΔΕΔΔΗΕ μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ώστε να δηλώσει ηλεκτρονικά τον αριθμό λογαριασμού του ή του αναδόχου/ προμηθευτή όπου επιθυμεί να καταβληθεί η επιχορήγηση.

8. Επικοινωνία με τον Ωφελούμενο προκειμένου να υποβάλει εξουσιοδότηση ώστε να καταστεί δυνατή η καταβολή της επιχορήγησης της της αναδόχους/προμηθευτές.

Άρθρο 28

Έκδοση παραστατικών

Για τη μελέτη, προμήθεια και την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού εκδίδονται τα παραστατικά που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα ο ν. 4308/2014 (Α' 251) της εκάστοτε ισχύει.

Στο πλαίσιο αυτό γίνονται, μεταξύ άλλων, αποδεκτά, η Απόδειξη Λιανικής Πώλησης ή ισοδύναμο βάσει των ΕΛΠ παραστατικό για της επιλέξιμες δαπάνες στο όνομα του ωφελούμενου.

Στο παραστατικό αναγράφονται υποχρεωτικά και αναλυτικά τα κάτωθι:

i. τα στοιχεία Ωφελούμενου, ημερομηνία έκδοσης, διεύθυνση παράδοσης, που πρέπει να ταυτίζεται με την διεύθυνση της παροχής και της επιλέξιμης εγκατάστασης, ii. το κόστος για κάθε επιλέξιμη δαπάνη [αναλυτική περιγραφή είδους, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού, ποσότητα, τιμή μονάδας και αξία].

Επισημαίνεται ότι:

i. σε περίπτωση που τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι δυνατόν να αναγράφονται στο παραστατικό (πχ. Απόδειξη ταμειακής), τότε προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του Προμηθευτή/Αναδόχου στην οποία και αναφέρονται τα ανωτέρω στοιχεία

ii. εφόσον τα παραστατικά δαπάνης συμπεριλαμβάνουν στοιχεία επαγγέλματος του λήπτη του παραστατικού, θα πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη “αγρότης”.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 29

Εμπλεκόμενοι Φορείς

1. Φορέας Διαχείρισης και Υλοποίησης των Προγραμμάτων σύμφωνα με τη παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4986/2022 (Α' 204) είναι ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.)

2. Ο ΔΕΔΔΗΕ είναι αρμόδιος για:

- α) το σχεδιασμό των διαδικασιών των Προγραμμάτων, β) την υποδοχή των αιτήσεων χρηματοδότησης,
- γ) τον έλεγχο, την αξιολόγηση και την κατάταξη των αιτήσεων,
- δ) την ένταξη των Ωφελούμενων του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,
- ε) την εισήγηση των Προσωρινών και Οριστικών Πινάκων Επιλέξιμων/Επιλαχουσών/Απορριπτών αιτήσεων του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» στην Δ/νση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στ) τη διαχείριση των ενστάσεων στις υποβληθείσες αιτήσεις του εκάστοτε Προγράμματος,

- ζ) τη διενέργεια συστημικών και δειγματοληπτικών ελέγχων για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του εκάστοτε Προγράμματος,
- η) την αξιοπιστία των πληροφοριών και στοιχείων που δηλώνονται και τηρούνται,
- θ) την εκτέλεση ενεργειών ενημέρωσης και δημοσιότητας καθ' όλη τη διάρκεια του εκάστοτε Προγράμματος,
- ι) τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση του δικτυακού τόπου και της Ψηφιακής Πλατφόρμας του εκάστοτε Προγράμματος,
  - ια) την οργάνωση και λειτουργία γραφείου εξυπηρέτησης (Help desk) για το εκάστοτε Πρόγραμμα,
  - ιβ) την παρακολούθηση του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου του εκάστοτε Προγράμματος, τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων, συστημικών και δειγματοληπτικών ελέγχων,
  - ιγ) τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων προς επιβεβαίωση της ύπαρξης συστήματος αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας (εφόσον υφίσταται) και την εφαρμογή συνδεσμολογίας που διασφαλίζει ότι η λειτουργία του συστήματος φωτοβολταϊκό - μπαταρία ικανοποιεί τις απαιτήσεις της παρ. 6 του άρθρου 5,
  - ιδ) τη διαχείριση των σχετικών διαδικασιών εκκαθάρισης και καταβολής των πληρωμών του εκάστοτε Προγράμματος,
  - ιε) την παρακολούθηση και τον τελικό απολογισμό του εκάστοτε Προγράμματος.
- ιστ) τη τήρηση αρχείου με όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για δέκα έτη από την ημ/νια χορήγησης ενίσχυσης δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2831/2023, για δέκα οικονομικά έτη για ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1408/2013 και σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ΓΑΚ για 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση δυνάμει του καθεστώτος.

Για την εκτέλεση επιμέρους εργασιών που σχετίζονται με τη διενέργεια επαληθεύσεων και ελέγχων, την έγκριση προμηθευτών και προϊόντων, την εκκαθάριση συναλλαγών και κάθε σχετική διαδικασία διαχείρισης, ο Φορέας Διαχείρισης και Υλοποίησης μπορεί να ορίζει ομάδες εργασίας και να αναθέτει την εκτέλεση εργασιών αξιολόγησης και ελέγχου σε στελέχη/συνεργάτες που εντάσσονται σε αυτές.

Η εκτέλεση των δειγματοληπτικών ελέγχων για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του εκάστοτε Προγράμματος, αφορά σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων (δικαιολογητικών) που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4250/2014.

Ειδικά για την εξέταση των κατά περίπτωση ενστάσεων που δύναται να υποβληθούν από Ωφελούμενους και αναδόχους/προμηθευτές στα διαδοχικά στάδια του εκάστοτε Προγράμματος, ορίζεται με απόφαση του Φορέα Διαχείρισης και Υλοποίησης τριμελής Επιτροπή Ενστάσεων. Η Επιτροπή αποφαίνεται επί των υποβληθεισών ενστάσεων και υποβάλλει εγγράφως τις εισηγήσεις της στο αρμόδιο όργανο του Φορέα Διαχείρισης και Υλοποίησης, το οποίο λαμβάνει τις τελικές αποφάσεις. Η Επιτροπή υποστηρίζεται στο έργο της από τις ομάδες εργασίας της προηγούμενης παραγράφου.

3. Για το Πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», η Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια κατόπιν εισήγησης ΔΕΔΔΗΕ να εκδίδει με σχετική Απόφαση Έγκρισης τους Προσωρινούς και Οριστικούς Πίνακες Επιλέξιμων/Επιλαχουσών/Απορριπτέων αιτήσεων.

4. Οι δαπάνες διαχείρισης του ΔΕΔΔΗΕ για την εκπλήρωση των εργασιών που αναλαμβάνει ως Φορέας Διαχείρισης και Υλοποίησης των Προγραμμάτων καλύπτονται από τον συνολικό προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός των διαχειριστικών δαπανών έχει μέγιστη δαπάνη 2.800.000 € που βαρύνει τη ΣΑΤΑ 075. Το ύψος των δαπανών διαχείρισης ορίζεται σε 150 ευρώ ανά ολοκληρωμένο φάκελο δικαιούχου. Ως ολοκλήρωση του φακέλου/ αιτήματος ορίζεται το στάδιο της τελικής αξιολόγησης προς εκταμίευση της ενίσχυσης ή τελικής απένταξης.

5. Η πληρωμή των δαπανών διαχείρισης γίνεται τμηματικά ως ακολούθως:

- α) Ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50 %) επί του προϋπολογισμού των διαχειριστικών δαπανών, του παρόντος άρθρου, ως προκαταβολή, καταβάλλεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων για ένταξη στο Πρόγραμμα.
- β) Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10 %) επί των διαχειριστικών δαπανών ολοκληρωμένων φακέλων, καταβάλλεται σε τέσσερις (4) εξαμηνιαίες δόσεις, για την ορθή και ομαλή παρακολούθηση της πορείας του Προγράμματος. Η καταβολή των εξαμηνιαίων δόσεων, εκκινεί με την ολοκλήρωση του δεύτερου εξαμήνου του 2023 (1η εξαμηνιαία δόση).

- γ) Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται με τη διαχειριστική ολοκλήρωση των Προγραμμάτων.
- δ) Η διαχειριστική δαπάνη είναι ανάλογη με την πραγματοποιηθείσα δημόσια δαπάνη του προγράμματος και σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να ξεπερνά την ως άνω οριζόμενη μέγιστη δαπάνη.
- ε) Εφόσον, ο ΔΕΔΔΗΕ δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβάλλεται περικοπή των διαχειριστικών εξόδων». Ο ΔΕΔΔΗΕ υποχρεούται εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη εκάστου εξαμήνου να υποβάλει γραπτό αίτημα πληρωμής στην Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο συνοδεύεται από πλήρη ανάλυση των εργασιών που έχουν ολοκληρωθεί στο πλαίσιο των Προγραμμάτων.

6. Κάθε πληρωμή συνοδεύεται από σύμφωνη γνώμη της Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας..

7. Η πληρωμή ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 30

Καταβολή της χρηματοδότησης

των Προγραμμάτων

1. Τα ποσά της χρηματοδότησης των Προγραμμάτων καταβάλλονται τμηματικά στον ΔΕΔΔΗΕ, ως φορέα αρμόδιο για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους, με τη μορφή της επιχορήγησης. Ειδικότερα:

- α) 1η δόση ως προκαταβολή, που ανέρχεται σε σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού προϋπολογισμού των Προγραμμάτων, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας.
- β) επόμενες δόσεις, ανάλογα με την πορεία ολοκλήρωσης των έργων και την εξέλιξη των Προγραμμάτων.

2. Σε κάθε περίπτωση, η καταβολή της χρηματοδότησης προς τον ΔΕΔΔΗΕ και στη συνέχεια στους δικαιούχους γίνεται χωρίς καμία έκπτωση ή κράτηση υπέρ τρίτων, που ενδέχεται να μειώσει το ύψος της χρηματοδότησης που δικαιούται.

3. Ο ΔΕΔΔΗΕ ανοίγει έντοκο τραπεζικό λογαριασμό σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της ημεδαπής, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για τα Προγράμματα, που αφορά στην επιχορήγηση για την μεταφορά των χρηματοδοτήσεων.

Το αίτημα για την καταβολή της κάθε δόσης υποβάλλεται στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΕΝ από τον ΔΕΔΔΗΕ, συνοδευόμενο από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας
- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας
- Έγγραφο από το οποίο να προκύπτουν τα στοιχεία του λογαριασμού της παρ. 3.
- Υπεύθυνη δήλωση περί μη ενεχυρίασης/εκχώρησης της πληρωμής
- Υπεύθυνη δήλωση καλής εκτέλεσης για τη χρηματοδότηση που έχει ήδη λάβει για τις δόσεις πλην της 1ης.
- Σύμφωνη γνώμη της Δ/σης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Στον ανωτέρω λογαριασμό κατατίθενται και ενδεχόμενες επιστροφές πληρωμών ή ποσά από καταλογισμούς. Τα ποσά αυτά, καθώς και οι τόκοι που πιθανόν δημιουργηθούν από την παραμονή των κατατιθέμενων κατά τα ανωτέρω στον ανωτέρω λογαριασμό, αποτελούν έσοδο του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων και διατίθενται αποκλειστικά για τους σκοπούς των Προγραμμάτων. Τα τυχόν αδιάθετα ποσά του λογαριασμού, μετά την ολοκλήρωση και εξόφληση των Προγραμμάτων κατατίθενται από τον ΔΕΔΔΗΕ, με μέριμνα της Δ/σης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο λογαριασμό αδιάθετων υπολοίπων παρελθόντων οικονομικών ετών που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

5. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης

Άρθρο 31

Υποχρεώσεις Ωφελούμενων

Ο Ωφελούμενος ο οποίος θα υπαχθεί στο εκάστοτε Πρόγραμμα υποχρεούται να:

- α) τηρεί τους όρους του εκάστοτε προγράμματος, της οριστικής προσφοράς σύνδεσης (εφόσον υφίσταται), της σύμβασης σύνδεσης καθώς και τις διατάξεις του εθνικού και ενωσιακού δικαίου.
- β) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τον ΔΕΔΔΗΕ με την παροχή συγκεκριμένων στοιχείων.
- γ) δεχθεί προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τον φορέα διαχείρισης και υλοποίησης των Προγραμμάτων καθώς και άλλα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά ελεγκτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.
- δ) διατηρήσει τον εξοπλισμό που έχει επιχορηγηθεί για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της επιχορήγησης.
- ε) τηρεί και να ενημερώνει το φάκελο του έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη και κατασκευή του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται) και στις λοιπές δαπάνες έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή τους.

Όλα τα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τον ωφελούμενο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για πέντε (5) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της επιχορήγησης. Ειδικότερα, τα αρχεία που αφορούν καθεστώς ενισχύσεων ή σσονος σημασίας πρέπει να διατηρούνται επί δέκα έτη από την ημ/νια χορήγησης ενίσχυσης δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2831/2023, για δέκα οικονομικά έτη για ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1408/2013 και σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ΓΑΚ για 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση δυνάμει του καθεστώτος.

- στ) Επισημαίνεται ότι ο Ωφελούμενος θα πρέπει να έχει διασφαλίσει την ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 30 του ν. 4819/2021 (Α' 129) και της υπό στοιχεία 36259/1757/ Ε103/2010 (Β' 1312) κοινής υπουργικής απόφασης.

- ζ) Τροποποιήσεις των παγίων στοιχείων δύναται να πραγματοποιούνται μόνο σε περίπτωση που δεν επηρεάζουν τη φύση της επένδυσης και δεν παραβιάζουν τους όρους υλοποίησης της επένδυσης καθώς και τους όρους της Σύμβασης Σύνδεσης.
- η) Ο Ωφελούμενος θα πρέπει να διασφαλίζει την τήρηση χωριστών τραπεζικών λογαριασμών για τη μη διεπίδότηση των τομέων που δεν είναι επιλέξιμοι με βάση τον ΕΚ 1408/2013 - σε περίπτωση μικτής δραστηριότητας. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΑΚ, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΓΑΚ.
- θ) Ειδικότερα, σημειώνεται ότι:
- Δεν επιτρέπεται η οποιαδήποτε μεταβίβαση από τους Ωφελούμενους των παγίων στοιχείων του συστήματος που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των Προγραμμάτων εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της υποχρέωσης. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση της πώλησης ή μεταβίβασης των παγίων στοιχείων εφόσον αυτά αντικατασταθούν από άλλα πάγια στοιχεία υπό την κυριότητα του ωφελούμενου, τα οποία είναι ανάλογης αξίας και τα οποία εξυπηρετούν τον λειτουργικό σκοπό της αρχικής επένδυσης. Οι δικαιούχοι οι οποίοι προτίθενται να προβούν σε τροποποιήσεις έχουν την υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης του εξοπλισμού εντός διαστήματος τριών μηνών στον ΔΕΔΔΗΕ.
  - Δεν επιτρέπεται η εκμίσθωση από τον Ωφελούμενο μέρους ή του συνόλου της ενισχυθείσας εγκατάστασης Φ/Β και συστήματος αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται), χωρίς πρότερη ενημέρωση του ΔΕΔΔΗΕ. Ο ΔΕΔ- ΔΗΕ δύναται να εγκρίνει την εκμίσθωση μόνον εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο λειτουργικός σκοπός της επένδυσης και ο εκμισθωτής διατηρεί την ευθύνη για την τήρηση των όρων ένταξης στο εκάστοτε Πρόγραμμα. Οι δεσμεύσεις αυτές, θα πρέπει κατόπιν να περιλαμβάνονται και στο μισθωτήριο συμβόλαιο. Σε κάθε μία από τις ως άνω περιπτώσεις πώλησης, μεταβίβασης ή εκμίσθωσης όπου επιτρέπονται, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι της ήδη χορηγηθείσας Οριστικής Προσφοράς

Σύνδεσης (εφόσον υφίσταται), της συναφθείσας Σύμβασης Σύνδεσης και οι προβλέψεις σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περί τροποποίησης αυτής.

Οι Ωφελούμενοι υποχρεούνται να μνημονεύσουν ρητά την προέλευση των κονδυλίων και να εξασφαλίσουν την προβολή της με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση - NextGeneration EU».

Η προβολή και ενημέρωση αναφορικά με τη χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να πραγματοποιείται:

- α) μέσω του διαδικτυακού τόπου (εφόσον υπάρχει) του ωφελούμενου, με την τοποθέτηση σε θέση ορατή κατά την είσοδο σε αυτόν, του ως άνω εμβλήματος με την αντίστοιχη ένδειξη
- β) με τοποθέτηση σε εμφανές σημείο του φωτοβολταϊκού σταθμού και του σταθμού αποθήκευσης (εφόσον υφίσταται) αυτοκόλλητου (σε ελάχιστο μέγεθος Α4) αναφορικά με τη συνδρομή του Ταμείου Ανάκαμψης στην υλοποίηση του έργου.

Οι όροι δημοσιότητας καθώς και τα λογότυπα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://greece20.gov.gr/>.

Στην περίπτωση που ο Ωφελούμενος είναι φυσικό πρόσωπο και δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα δεν ισχύουν οι ανωτέρω υποχρεώσεις περί προβολής και ενημέρωσης αναφορικά με την χρηματοδοτική στήριξη και την προέλευση των κονδυλίων.

Για την πιστοποίηση της τήρησης των ως άνω υποχρεώσεων των Ωφελούμενων, πραγματοποιείται είτε δειγματοληπτική επιτόπια επαλήθευση, είτε διοικητικός έλεγχος βάσει των υποβληθέντων δικαιολογητικών από τον ωφελούμενο.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρούνται οι ως άνω υποχρεώσεις, εφαρμόζονται κυρώσεις κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 32 της παρούσας.

Άρθρο 32

Συνέπειες μη τήρησης υποχρεώσεων

Σε περίπτωση κατά την οποία, σε οποιοδήποτε στάδιο των Προγραμμάτων ή μετά την ολοκλήρωση αυτού διαπιστωθεί, βάσει ελέγχων που διενεργούν είτε ο ΔΕΔΔΗΕ είτε άλλα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά όργανα, η μη ορθή υλοποίηση του έργου και η μη τήρηση των υποχρεώσεων των ωφελούμενων, ο ΔΕΔΔΗΕ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες:

- α) για την ανάκληση της έγκρισης για τη χρηματοδότηση του έργου,
- β) για τη δημοσιονομική διόρθωση και την ανάκτηση της επιχορήγησης (έντοκη επιστροφή της δημόσιας δαπάνης) από τις αρμόδιες Αρχές ή την αναπροσαρμογή αυτών, εφόσον απαιτείται.

Η έντοκη επιστροφή της δημόσιας ενίσχυσης από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του ωφελούμενου υπολογίζεται σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

Τα ποσά της ανάκτησης (πλέον των τόκων) καταλογίζονται στους ωφελούμενους, οι οποίοι είναι οι τελικοί αποδέκτες της επιχορήγησης (σε περίπτωση που τα ευρήματα σχετίζονται με δική τους μη συμμόρφωση).

Το ανακτητέο ποσό βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Α' 190, ν. 4978/2022).

Οι Ωφελούμενοι (κατά περίπτωση) δύνανται να υποβάλλουν ένσταση κατά της παραπάνω ανάκλησης της έγκρισης, ως ακολούθως:

- α) Εφόσον από την απόφαση δεν προκύπτει δημοσιονομική διόρθωση:
  - αα) η ένσταση υποβάλλεται προς τον ΔΕΔΔΗΕ εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της ανάκλησης,
  - αβ) η ένσταση εξετάζεται από τον ΔΕΔΔΗΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης όσο και ως προς τις αιτιάσεις και την σχετική τεκμηρίωση που τη συνοδεύει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της ένστασης
- β) Εφόσον από την ανάκληση της έγκρισης προκύπτει δημοσιονομική διόρθωση και υποχρέωση επιστροφής επιχορήγησης:
  - βα) η ένσταση υποβάλλεται εγγράφως προς τον ΔΕΔ- ΔΗΕ, στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης από την

Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της ανάκλησης.

ββ) η ένσταση εξετάζεται από τον ΔΕΔΔΗΕ τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης, όσο και ως προς τις αιτιάσεις και την σχετική τεκμηρίωση που τη συνοδεύει. Η απόφαση επί της ένστασης εκδίδεται από την Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της ένστασης.

Άρθρο 33

Ενέργειες δημοσιότητας και ενημέρωσης

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 651/2014, ο Φορέας Διαχείρισης και Υλοποίησης είναι υπεύθυνος για τις παρακάτω ενέργειες:

- α) Εντός 20 εργάσιμων ημερών από τη θέση του καθεστώτος σε ισχύ οφείλει να γνωστοποιήσει την πρόσκληση στην πλατφόρμα SANI, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Καν. 651/2014,
- β) Για κάθε ενίσχυση που υπερβαίνει το ποσό των 100.000€ (Καν. 651/2014, άρθρο 9, παρ. 1 περ. γ) οφείλει να τηρεί τις υποχρεώσεις διαφάνειας που τυγχάνουν εφαρμογής.

Ο Φορέας Διαχείρισης και Υλοποίησης και οι αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω της παρούσας είναι υπεύθυνοι για τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

(<https://greece20.gov.gr/wpcontent/uploads/2021/12>

[/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82_%CE%95%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B9_%CE%BD%CF%89%CE%B_D%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4_%CE%B1_2_0_%CE%94%CE%B5%CE%BA_2021_FINAL.pdf](#)) και συγκεκριμένα

αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης ως εξής:

1. Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου

Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κ.λπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου, όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά στη χρηματοδότηση εντός του κειμένου.

2. Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες που κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω.

4. Η πρόσκληση των Προγραμμάτων καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη συμμετοχή σε αυτό αναρτώνται στην επίσημη διαδικτυακή πύλη των Προγραμμάτων (<https://pvstegi.gov.gr/>).

Πληροφορίες επιπλέον οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρίσκουν εκτός από την επίσημη διαδικτυακή πύλη:

A) στην διαδικτυακή πύλη του ΥΠΕΝ (www.ypen.gov.gr<http://www.ypen.gov.gr/>).

B) στην ιστοσελίδα του ΔΕΔΔΗΕ (www.deddie.gr<http://www.deddie.gr/>).

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα υλοποίησης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας, ως ισχύει.

Οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αφορά στα Προγράμματα «Φωτοβολταϊκά στη στέγη» και «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», από όλους τους εμπλεκόμενους στα Προγράμματα (π.χ. ωφελούμενοι, ανάδοχοι, προμηθευτές, κατασκευαστές κ.λπ.), θα πρέπει να τηρεί τους όρους δημοσιότητας, όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην επίσημη διαδικτυακή πύλη.

Άρθρο 34

Προστασία δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα

Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσης, ο ΔΕΔ- ΔΗΕ ενεργεί υπό την ιδιότητα του Υπευθύνου Επεξεργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων. Ο ΔΕΔΔΗΕ τηρεί όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΓΚΠΔ), καθώς και τις διατάξεις του ν. 4624/2019 (Α' 137) και συνάδουν με την ιδιότητά του.

Άρθρο 35

Ισχύς της απόφασης

1. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Αντικαθίσταται από την έναρξη ισχύος της παρούσας, η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/28.04.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη» (Β' 2903).

Παραρτήματα

Παράρτημα I

- ΥΔ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΞΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2831/2023

Παράρτημα II

- ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΞΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE

MINIMIS) ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1408/2013

Παράρτημα III

- ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Παράρτημα IV

- ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Παράρτημα V

- ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΑΚ

Παράρτημα I

ΥΔ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΒΑΣΕΙΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2831/2023

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ.4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣΪ:			
Ο - Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης :			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:	

Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσειςⁱⁱⁱ, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ.

6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση

με ΑΦΜ

....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης.....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού deminimis2023/2831

II. Δραστηριοποιείται στον τομέα/στους τομείς:.....

III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{iv} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV.

Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^vστην ως άνω επιχείρηση^{vi, vii} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν:

- i) στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{viii,ix},
- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^x, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή^{xi} γεωργικών προϊόντων^{xii},
- iii) στον τομέα της μεταποίησης^{xiii} και της εμπορίας^{xiv} γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- iv) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- v) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς).....ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)

α / α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^{xv}	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹⁵	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
-------	---------------------------	--	-----------------------------------	--	---------------------------------------	---	----------------------

Ε. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω

(αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης», βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.1408/2013 της Επιτροπής ή/και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.717/2014 της Επιτροπής, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

ΣΤ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ζ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:...../...../.....

Ο- Η Δηλ.

(Υπογραφή)

Παράρτημα II

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1408/2013

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1408/2013

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών(άρθρο 8 παρ.4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ(χvi):			
Ο - Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης ^(xvii) :			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:	
Τόπος Κατοικίας:	Οδός	Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο υ (Email):	

με ΑΦΜ

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις^(xviii), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, δηλώνω ότι:

Α. Η επιχείρηση

....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης .....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού deminimis στον γεωργικό τομέα 1408/2013.

II. Δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων^{xi}.

III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{xx} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

IV.

Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^{xxi} στην ως άνω επιχείρηση^{xxii, xxiii} βάσει

της ΚΥΑ

, αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν**

εμπίπτουν:

- i) σε ενισχύσεις το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά,
- ii) σε ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεόμενες με εξαγωγικές δραστηριότητες,
- iii) σε ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης σε άλλους τομείς ή άλλες

δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς)..... στον οποίο (στους οποίους) εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ)2831/2023, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Δ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.717/2014)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στην οποία εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΕ) 717/2014, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Ε. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί, κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, οι κάτωθι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)							
A / A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ	ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ xxiv	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ⁹	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS

	ΕΝΙΣΧΥΣ ΗΣ	ΑΠΟΦ ΑΣΗΣ					
--	-----------------------	----------------------	--	--	--	--	--

ΣΤ. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ΚΥΑ, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης», κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ευρώ.

Ζ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης σε άλλους τομείς ή άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023)

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ΚΥΑ, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγείται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2831/2023, κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ.

Η. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 717/2014)

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ΚΥΑ, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγείται για την πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014, κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ.

Θ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ι. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς

και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών

Ημερομηνία:...../...../.....

O-H

Δηλ.(Υπογραφή)

Παράρτημα ΙΙΙ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών(άρθρο 8 παρ.4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ(1):	Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας				
O - Η Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης(2):					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:		Αριθ:	TK:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης με επωνυμία «XXXXXXXXX» δηλώνω ότι :

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ___ή υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας, δηλώνω υπεύθυνα ότι σύμφωνα με την παρ.17 του άρθρου 3 του ν.4557/2018 όπως ισχύει, τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ.17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Παράρτημα IV

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 18 του άρθ.2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.

651/2014

«Προβληματική Επιχείρηση»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·

2. εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

3. εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

4. εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

5. εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

δείκτης κάλυψης

a) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

b)ο

χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDAinterestcoverageratio) είναι κάτω του 1,0.

Παράρτημα V

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΑΚ

Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός

651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς

2017/1084, 2020/972, 2021/452, 2021/1237 και 2023/1315) —
έγγραφο εργασίας

Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος [άρθρα 41, 42 και 43]

Πρώτα θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΚΑΚ (άρθρα 1-12) ΚΑΙ στη συνέχεια οι όροι που αφορούν τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης (άρθρο 41), τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 42) και τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας (άρθρο 43).

A. Γενικοί όροι εφαρμογής

Γενικοί Όροι συμβατότητας

Ελεγχός συμμόρφωσης (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)

Άρθρο 1

— Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων

Δεν εφαρμόζεται:

• σε καθεστώτα ενισχύσεων που εμπίπτουν στα άρθρα 41, 42 και 43, εάν ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ανά κράτος μέλος υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι ο ΓΚΑΚ εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων, αφού εξετάσει το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος. Εάν η Επιτροπή έχει ήδη παρατείνει την εφαρμογή του ΓΚΑΚ πέραν του αρχικού εξαμήνου ως προς τα καθεστώτα αυτά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να παρατείνουν την ισχύ των εν λόγω

καθεστώτων έως τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του ΓΚΑΚ, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος έχει υποβάλει έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με

το εγκεκριμένο από την Επιτροπή σχέδιο αξιολόγησης.

σε οποιοσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται ανωτέρω, πλην των τροποποιήσεων που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του ΓΚΑΚ ή δεν είναι ικανές να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης·

στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές·

στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων· (παράγραφος 2)

σε μέτρα κρατικών ενισχύσεων για την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας· (παράγραφος 6)

Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3)

Δεν εφαρμόζεται:

στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·

Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους ανωτέρω τομείς όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς της δεύτερης περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι

<p>δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις.</p> <p>Στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου).</p>	
<p>Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4)</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ή ad hoc ενισχύσεων οι οποίες χορηγήθηκαν από το ίδιο κ-μ, υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία</p>	
<p>μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.</p>	
<p>Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4)</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις.</p> <p>Κατά παρέκκλιση, εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2021.</p>	
<p>Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5)</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:</p> <p>α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση.</p>	

<p>β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·</p> <p>γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.</p>	
<p>Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης</p>	
<p>Δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια (παράγραφος 1):</p> <p>για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης (άρθρο 41): 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·</p> <p>για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 42) και τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του ανανεώσιμου υδρογόνου σε μικρά έργα και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας (άρθρο 43): 30 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο. Το άθροισμα των προϋπολογισμών όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 42 και το άθροισμα των προϋπολογισμών όλων των καθεστώτων που</p>	
<p>εμπίπτουν στο άρθρο 43 δεν θα πρέπει αντίστοιχα να υπερβαίνουν τα 300 εκατ. EUR ετησίως.</p> <p>Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης. (παράγραφος 2)</p>	
<p>Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων</p>	
<p>Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται:</p> <p>οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου,</p> <p>τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης),</p>	

οι εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις ή κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή βάσει εφαρμοστέου Κανονισμού, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ),

τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ορίου),

οι επιστρεπτές προκαταβολές (εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του ΓΚΑΚ ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή),

οι ενισχύσεις με τη μορφή πριμοδοτήσεων επιπλέον της τιμής της αγοράς, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 42,

ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς.

Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου

Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου (παράγραφος 1).

Δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου οι ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές βάσει των άρθρων 41, 42 και 43, όταν η ενίσχυση χορηγείται αυτόματα σύμφωνα με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από το κράτος μέλος και το μέτρο έχει εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ πριν από την έναρξη των εργασιών για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα (παράγραφος 5).

Άρθρο 7 – Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. (Ωστόσο: ο ΦΠΑ επί των επιλέξιμων δαπανών ή των δαπανών που επιστρέφονται βάσει ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη)

Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο.

Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με απλουστευμένες επιλογές κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι μία πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης. Σε αυτή την περίπτωση, εφαρμόζονται οι απλουστευμένες επιλογές κόστους που προβλέπονται από τους σχετικούς κανόνες που διέπουν το ταμείο της Ένωσης.

Για έργα που υλοποιούνται σύμφωνα με τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όπως έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζονται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης. (παράγραφος 2)

5. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο. (παράγραφος 3)

Εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτών

προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης,

εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. (παράγραφος 5)

Άρθρο 8 — Σώρευση

Για τα όρια της κοινοποίησης και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το **συνολικό ποσό** της ενίσχυσης. (παράγραφος 1)

Όταν **ενωσιακή χρηματοδότηση** (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας. (παράγραφος 2)

Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για **διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες** (παράγραφος 3 στοιχείο α))■

Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις **ίδιες επιλέξιμες δαπάνες**, οι οποίες επικαλύπτονται εν όλω ή εν μέρει, μόνο εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή (παράγραφος 3 στοιχείο β)).

Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις **ήσσονος σημασίας** που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΚΑΚ (παράγραφος 5).

Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες

• Δημοσιεύονται στο σύστημα διαφάνειας για τις χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις (TAM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1):

α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·

β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο· γ) οι πληροφορίες **για κάθε χορήγηση μεμονωμένης**

ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100.000 EUR (βλ. παράρτημα III) ή **όσον αφορά δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 10.000 EUR.**

• Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι όροι που αναφέρονται στο στοιχείο γ) ανωτέρω θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. ευρώ) (παράγραφος 2):

- 0,01-0,1(μόνο για πρωτογενή γεωργική παραγωγή)· -0,1-0,5
- 0,5-1
- 1-2·
- 2-5·
- 5-10·
- 10-30· και
- 30 και άνω.

• Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα III του ΓΚΑΚ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης (ή ελλείψει υποχρέωσης για υποβολή ετήσιας δήλωσης, ως ημερομηνία χορήγησης

θα θεωρείται η 31 Δεκεμβρίου του έτους για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση) και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4).	
Άρθρο 11 – Υποβολή εκθέσεων	
Αποστολή περιληπτικής πληροφόρησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.	

Για τους ορισμούς των εννοιών: άρθρο 2(για ενισχύσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, οι σχετικοί ορισμοί στην παρ.1, στοιχεία 101 έως 131β)

Παρακολούθηση: άρθρο 12

Ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία: άρθρο 10

B. Ειδικοί όροι όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης

ΑΡΘΡΟ 41	
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ, ΤΟΥ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	Ελεγχος συμμορφωσης (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο, συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, αν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. (παράγραφος 1)	

Πεδίο εφαρμογής

• Οι **επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας** απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνο στον βαθμό που χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης (μη συνδεδεμένα με τον μετρητή), όταν αμφότερα τα στοιχεία αποτελούν συνιστώσες μιας ενιαίας επένδυσης ή όταν η αποθήκευση συνδέεται με υφιστάμενη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η συνιστώσα της αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς της από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση. Όλες οι επενδυτικές συνιστώσες (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρούνται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο για σκοπούς επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΚΑΚ. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για την αποθήκευση θερμότητας που συνδέεται άμεσα με εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. (παράγραφος 1α)

• Οι **επενδυτικές ενισχύσεις για την παραγωγή και την αποθήκευση βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας** απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον στο μέτρο που τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της οδηγίας (ΕΕ)2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της και παράγονται από τις πρώτες ύλες που μνημονεύονται στο παράρτημα ΙΧ της εν λόγω οδηγίας. Η συνιστώσα της αποθήκευσης λαμβάνει τουλάχιστον το 75% της περιεκτικότητας σε

καύσιμα από άμεσα συνδεδεμένες εγκαταστάσεις παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών, βιοαερίου (συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου) και καυσίμων βιομάζας, σε ετήσια βάση. Όλες οι επενδυτικές συνιστώσες (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρούνται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο για σκοπούς επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΚΑΚ. (παράγραφος 2)

- Οι **επενδυτικές ενισχύσεις για την παραγωγή υδρογόνου** απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον όσον αφορά εγκαταστάσεις που παράγουν αποκλειστικά ανανεώσιμο

υδρογόνο. Στις περιπτώσεις έργων ανανεώσιμου υδρογόνου τα οποία περιλαμβάνουν ηλεκτρολυτική κυψέλη και μία ή περισσότερες μονάδες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που συνδέονται με το δίκτυο μέσω ενιαίου σημείου σύνδεσης, η παραγωγική ικανότητα της ηλεκτρολυτικής κυψέλης δεν υπερβαίνει τη συνδυασμένη παραγωγική ικανότητα των μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η επενδυτική ενίσχυση μπορεί να καλύπτει ειδικές υποδομές για τη μεταφορά ή διανομή ανανεώσιμου υδρογόνου, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης ανανεώσιμου υδρογόνου. (παράγραφος 3)

Οι **επενδυτικές ενισχύσεις για μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης** απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον στο μέτρο που εξασφαλίζουν συνολική εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2012/27/ΕΕ ή σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη νομοθεσία που αντικαθιστά εξ ολοκλήρου ή εν μέρει την πράξη αυτή. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμικής ενέργειας που συνδέονται άμεσα με συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, υπό τους όρους της παραγράφου 1α ανωτέρω. (παράγραφος 4)

Οι **επενδυτικές ενισχύσεις για συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης** απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον αν δεν

<p>προορίζονται για εγκαταστάσεις συμπαραγωγής που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση το φυσικό αέριο εφόσον εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050 σύμφωνα με το τμήμα 4.30 του παραρτήματος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής. (παράγραφος 4α)</p>	
<p>Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής. Το ποσό της ενίσχυσης είναι ανεξάρτητο από την παραγωγή. (παράγραφος 5)</p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες: το συνολικό επενδυτικό κόστος. (παράγραφος 6)</p>	
<p>Ένταση της ενίσχυσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπερβαίνει: <p>το 45% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·</p> <p>το 30% των επιλέξιμων δαπανών για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το παρόν άρθρο. (παράγραφος 7)</p> <p>Μπορεί να αυξηθεί:</p> <p>κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων σε μικρές επιχειρήσεις, και</p> <p>κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων</p>	
<p>σε μεσαίες επιχειρήσεις. (παράγραφος 8)</p> <p>Μπορεί να ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, όταν η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις, πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38): - η ενίσχυση χορηγείται βάσει αντικειμενικών, σαφών, διαφανών και μη συνεπαγόμενων διακρίσεις κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται τουλάχιστον έξι εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός·</p>	

κατά τη διάρκεια της εφαρμογής ενός καθεστώτος, σε περίπτωση διαδικασίας υποβολής προσφορών κατά την οποία όλοι οι υποψήφιοι λαμβάνουν ενίσχυση, ο σχεδιασμός της εν λόγω διαδικασίας διορθώνεται ώστε να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις μεταγενέστερες διαδικασίες υποβολής προσφορών, για παράδειγμα, με τη μείωση του προϋπολογισμού ή του όγκου· - αποκλείονται οι εκ των υστέρων προσαρμογές στο αποτέλεσμα της διαδικασίας υποβολής προσφορών (όπως οι μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις για τα αποτελέσματα των προσφορών ή τον καθορισμό των ποσών).

τουλάχιστον το 70% του συνόλου των κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την κατάταξη των προσφορών και, εντέλει, για τη χορήγηση της ενίσχυσης στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών καθορίζεται σε επίπεδο ενίσχυση ανά μονάδα ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. (παράγραφος 10)

i Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ii Αναγράφεται ολογράφως.

iii Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

iv Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης'**
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης'**
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας δ) μια**

επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

^v Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση. ^{vi} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{vii} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

^{viii} Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013.

^{ix} Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς

και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

^x Ως «μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

^{xi} Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

^{xii} Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

^{xiii} Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

^{xiv} Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

xv Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

xvi Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

xvii Αναγράφεται ολογράφως.

xviii Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

xix Νοούνται ως «γεωργικά προϊόντα» τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου.

xx Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α)** μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης'
- β)** μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης'
- γ)** μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης

ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται ως επίσης ενιαία επιχείρηση.

^{xxi} Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση. ^{xxii} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι ισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσον η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{xxiii}

Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάσπασης.

^{xxiv} Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το

επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2024

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός

Εθνικής Οικονομίας Περιβάλλοντος

και Οικονομικών και Ενέργειας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ